

Since 1893

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
SPÓŁKI URSUS S.A.
za rok 2017
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF**

(za okres od 1 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2017r.)

Lublin, 9 maja 2018r.

SPIS TREŚCI

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
2. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
3. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
4. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
5. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	9
6. INFORMACJE OGÓLNE	10
7. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ	10
8. SPÓŁKI ZALEŻNE	11
9. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
10. PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	12
11. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	12
12. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	12
13. DOBROWOLNA ZMIANA ZASAD RACHUNKOWOŚCI	12
14. KOREKTA BŁĘDU.....	13
15. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE	15
16. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH.....	16
17. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	17
18. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	24
19. PRZYCHODY I KOSZTY	28
20. PODATEK DOCHODOWY	31
21. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	34
22. ZYSK (STRATA) PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	34
23. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY.....	35
24. PŁATNOŚCI W FORMIE AKCJI	35
25. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	35
26. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY	37
27. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	37
28. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	39
29. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	40
30. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI.....	40
31. ZAPASY.....	41

32. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	42
33. INWESTYCJE DŁUGOTERMINOWE ORAZ INWESTYCJE KRÓTKOTERMINOWE	43
34. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	43
35. KAPITAŁ ZAKŁADOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	43
36. REZERWY	45
37. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	45
38. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	46
39. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (KRÓTKOTERMINOWE)	53
40. DOTACJE RZĄDOWE.....	54
41. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	54
42. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH.....	57
43. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ SPÓŁKI	57
44. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	58
45. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	62
46. INSTRUMENTY FINANSOWE	63
47. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI ZMIANAMI NIEKTÓRYCH POZYCJI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI Z RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.	65
48. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	66
49. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM.....	66
50. INFORMACJE DOTYCZĄCE UMOWY Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA I PRZEGLĄDU SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.	66

1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2017	okres zakończony 31.12.2016 dane przekształcone
		w tys. PLN	w tys. PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	19	258 611	343 548 *
Koszt własny sprzedaży	19	(209 421)	(276 656) *
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		49 190	66 892
Koszty sprzedaży	19	(29 828)	(32 014) *
Koszty ogólnego zarządu	19	(19 516)	(22 004)
Pozostałe przychody operacyjne	19	5 792	2 643 *
Aktualizacja nieruchomości inwestycyjnych		-	2 596
Pozostałe koszty operacyjne	19	(7 210)	(6 677) *
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		(1 572)	11 436
Przychody finansowe	19	4 008	11 612
Koszty finansowe	19	(7 631)	(9 416)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		(5 195)	13 632
Podatek dochodowy	20	(929)	4 011
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(4 266)	9 621
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		(4 266)	9 621

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Lublin, dn. 9.05.2018r.

2. SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2017	okres zakończony 31.12.2016
Zysk (strata) netto		(4 266)	9 621 *
Nadwyżka z objęcia udziałów			-
Przeszacowanie wartości nieruchomości inwestycyjnych		-	(144)
Wycena instrumentów finansowych (polityka zabezpieczeń)		4 230	(4 230)
Inne dochody całkowite netto		4 230	(4 374)
Całkowite dochody ogółem		(36)	5 247

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Lublin, dn. 9.05.2018r.

3. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (w tys. zł.)

AKTYWA	Nota	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone
		w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. PLN
Aktywa trwałe		142 780	136 409	124 674
Rzeczowe aktywa trwałe	25	81 019	78 078	77 410
Nieruchomości inwestycyjne	27	9 326	15 799	11 003
Wartości niematerialne	28	13 657	14 365	12 523
Inwestycje długoterminowe		150	150	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	20	-	-	1 977
Należności długoterminowe	32	16 527	19 832	-
Udziały i akcje	8	22 101	8 184	21 761
Aktywa obrotowe		234 142	261 378	221 468
Zapasy	31	121 013	118 694	146 050
Inwestycje krótkoterminowe		2 894	2 395	-
Należności handlowe i pozostałe	32	109 079	111 887	73 652
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34	1 117	28 363	1 516
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	-	219
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		39	39	31
SUMA AKTYWÓW		376 922	397 786	346 142

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

PASYWA		Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016 dane przekształcone	Stan na 01.01.2016 dane przekształcone
		w tys. PLN	w tys. PLN	w tys. PLN
Kapitał własny		128 638	116 173	110 926
Kapitał zakładowy	35	59 180	54 180	54 180
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		64 998	57 498	57 498
Pozostałe kapitały		(144)	(4 374)	-
Zyski zatrzymane	35	4 604	8 869	(752)
Kapitał własny ogółem		128 638	116 173	110 926
Zobowiązania długoterminowe		37 401	32 075	28 767
Kredyty i pożyczki	38	20 078	10 569	17 492
Pozostałe zobowiązania finansowe	38	3 991	5 263	3 158
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	451	1 381	-
Rezerwy długoterminowe	36	474	501	617
Pozostałe zobowiązania	39	12 407	14 361	7 500
Zobowiązania krótkoterminowe		210 883	249 538	206 448
Kredyty i pożyczki	38	103 240	89 863	129 293
Zobowiązania handlowe i pozostałe	39	98 069	147 638	69 079
Pozostałe zobowiązania finansowe	38	2 171	6 344	1 403
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	652	-
Rezerwy krótkoterminowe	36	3 347	2 862	3 022
Rozliczenia międzyokresowe		2 081	236	235
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		1 975	1 943	3 416
		210 883	249 538	206 448
SUMA PASYWÓW		376 922	397 786	346 142

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Lublin, dn. 9.05.2018r.

4. SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (w tys. zł.)

	Nota	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		(4 266)	9 621 *
Korekty o pozycje:		(38 006)	73 348
Amortyzacja	19	8 186	7 517
Odsetki i dywidendy, netto		3 723	(263)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(600)	(15 715)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	47	10 523	(42 597) *
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(2 319)	27 348 *
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań		(56 981)	87 382 *
Zmiana stanu rezerw	47	1 335	(600) *
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(254)	10 276
Pozostałe		(1 619)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(42 272)	82 969
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		131	363
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	47	(1 358)	(10 028)
Sprzedaż aktywów finansowych		2 211	71
Nabycie aktywów finansowych		(21 512)	(1 628)
Dywidendy i odsetki otrzymane		721	264
Spłata udzielonych pożyczek		9 485	632
Udzielenie pożyczek		(6 879)	(1 154)
Pozostałe		-	(7 098)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(17 201)	(18 578)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		12 500	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(2 190)	(2 148)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		43 016	35 190
Spłata pożyczek/kredytów		(17 888)	(72 738)
Odsetki zapłacone, w tym		(4 006)	(4 299)
Pozostałe		793	6 450
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		32 225	(37 545)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(27 248)	26 847
Różnice kursowe netto		2	-
Środki pieniężne na początek okresu		28 363	1 516
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	35	1 117	28 363
w tym: środki o ograniczonej możliwości dysponowania		1	2

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Lublin, dn. 9.05.2018r.

5. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku (w tys. zł.)

	Przypadający na akcjonariuszy Spółki				
	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	54 180	57 342	-	27 271	138 793
korekta błędu lat ubiegłych (nota 14)		156	-	(28 023)	(27 867)
Na dzień 1 stycznia 2016 roku (po korekcie błędu)	54 180	57 498	-	(752)	110 926
Zysk lub (strata) roku (dane zatwierdzone)				5 003	5 003
Zysk lub (strata) roku (korekta błędu - nota 14)	-	-	-	4 618	4 618
Inne całkowite dochody	-	-	(4 374)	-	(4 374)
Na dzień 31 grudnia 2016 roku (po korekcie błędu)	54 180	57 498	(4 374)	8 869	116 173
Na dzień 1 stycznia 2017 roku (po korekcie)	54 180	57 498	(4 374)	8 869	116 173
Zysk lub (strata) roku	-	-	-	(4 265)	(4 265)
Emisja akcji	5 000	-	-	-	5 000
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	-	7 500	-	-	7 500
Inne całkowite dochody	-	-	4 230	-	4 230
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	59 180	64 998	(144)	4 604	128 638

Lublin, dn. 9.05.2018r.

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

6. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe URSUS S.A. (do dnia 31.05.2012r. POL-MOT Warfama S.A.) obejmuje okres zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku dla Sprawozdania z Całkowitych Dochodów, Sprawozdania z Sytuacji Finansowej, Sprawozdania z Przepływów Pieniężnych i Zestawienia Zmian w Kapitale Własnym.

URSUS S.A. (dawniej POL-MOT Warfama S.A.) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 czerwca 1997 roku. Siedziba Spółki mieści się w Lublinie przy ul. Frezerów 7. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 13785. Spółce nadano numer statystyczny REGON 510481080 oraz numer NIP: 739-23-88-088. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Począwszy od roku 2014 Spółka posiada oddział główny w Lublinie oraz dwie dywizje produkcyjne Spółki w Dobrym Mieście k. Olsztyna i Opalenicy k. Poznania.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.

Kapitał akcyjny URSUS S.A. na dzień 31.12.2017 r. wynosił 59.180.000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda i dzielił się na 39.180.000 szt. akcji zdematerializowanych i 15 000 000 akcji posiadających formę dokumentu.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów są następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL-MOT HOLDING S.A. wraz ze spółkami powiązаныmi*	23 684 996	40,02%	23 684 996	40,02%
PB ELIN sp. z o.o.	3 350 000	5,66%	3 350 000	5,66%
Pozostali	32 145 004	54,32%	32 145 004	54,32%

Źródło: Zarząd Emitenta

7. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31.12.2017 roku wchodził:

Karol Zarajczyk – Prezes Zarządu od 05.11.2013 r.
 Monika Kośko – Wiceprezes Zarządu od 17.10.2016 r.
 Michał Nidzgorski – Wiceprezes Zarządu od 07.08.2017r.
 Jan Wielgus – Członek Zarządu od 30.06.2008 r.
 Marek Włodarczyk – Członek Zarządu od 15.01.2015 r.
 Zoran Radosavljević – Członek Zarządu od 31.03.2017 r.
 Marcin Matusewicz – Członek Zarządu od 07.08.2017 r.

8 stycznia 2016 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 31 stycznia 2016 r. Pana Wojciecha Zachorowskiego z funkcji Członka Zarządu URSUS S.A. (uchwała nr 160/2016). Przyczyną odwołania było desygnowanie Pana Wojciecha Zachorowskiego na inne odpowiedzialne stanowisko w grupie kapitałowej POL-MOT Holding.

17 października 2016r. Rada Nadzorcza uchwałą nr 194/2016 postanowiła powołać z dniem 17 października 2016r. Panią Monikę Kośko do pełnienia funkcji Członka/Wiceprezesa Zarządu URSUS S.A.

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza URSUS S.A. podjęła uchwałę o odwołaniu z dniem 31 marca 2017 r. Pana Abdullaha Akkusa z funkcji Członka Zarządu URSUS S.A., którą to funkcję pełnił od dnia 1 marca 2014 r. (uchwała nr 216/2017) Jednocześnie Rada Nadzorcza URSUS S.A. postanowiła powołać z dniem 31 marca 2017 r. Pana Zorana Radosavljevica do Zarządu Spółki i powierzyła mu funkcję Członka Zarządu URSUS S.A. bieżącej, wspólnej kadencji (uchwała nr 217/2016).

W dniu 7 sierpnia 2017 r. Rada Nadzorcza URSUS S.A. postanowiła powołać z dniem 7 sierpnia 2017 r. Pana Michała Nidzgarskiego do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu URSUS S.A. (uchwała nr 257/2017) oraz Pana Marcina Matuszewicza do pełnienia funkcji Członka Zarządu URSUS S.A. (uchwała nr 259/2017).

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2017 roku wchodził:

- Andrzej Zarajczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Henryk Goryszewski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Zbigniew Janas - Członek Rady Nadzorczej
- Zbigniew Nita – Członek Rady Nadzorczej
- Stanisław Służałek - Członek Rady Nadzorczej
- Michał Szwonder - Członek Rady Nadzorczej

8. Spółki zależne

Na dzień 31.12.2017r. URSUS S.A. posiada udziały w trzech spółkach zależnych oraz AIU+ Sp. z o.o.- jednostce stowarzyszonej:

Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Wartość bilansowa udziałów
1. URSUS BUS S.A.	Lublin	produkcja autobusów	71	71	13 177
2. URSUS Dystrybucja Sp. z o.o.	Lublin	sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych	96	96	8 919
3. Ursus Sp. z o.o.	Lublin	sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych	100	100	5
4. AIU+ Sp. z o.o.	Lublin	badania naukowe i prace rozwojowe	24	24	1

Na dzień 31.12.2016r. URSUS SA posiadała udziały w trzech spółkach zależnych:

Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Wartość bilansowa udziałów
1. URSUS ZACHÓD Sp. z o.o.	Koszalin	sprzedaż ciągników i maszyn rolniczych	51	51	2
2. URSUS BUS S.A.	Lublin	produkcja autobusów	60	60	8 177
3. Ursus Sp. z o.o.	Lublin	prod.maszyn dla rolnictwa	100	100	5

Na dzień 31.12.2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Ursus S.A. w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Ursus S.A. w kapitałach tej jednostki.

Spółka URSUS Dystrybucja sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie powstała z przekształcenia w dniu 11 grudnia 2017 r. spółki LZM3 sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.

W dniu 6 listopada 2017 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Emitenta- spółki URSUS Zachód sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie oraz URSUS Wschód sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie ze spółką LZM3 sp. z o.o. w Lublinie, poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek w zamian za udziały spółki LZM3 sp. z o.o., które zostały wydane wspólnikom spółek przejmowanych. W rezultacie powyższego spółka URSUS S.A., jako wspólnik spółek przejmowanych, został wspólnikiem spółki LZM3 sp. z o.o.

W dniu 11 grudnia 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie LZM3 sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 8.900.100 PLN do kwoty 16.900.100 PLN. URSUS S.A. objął 80.000 nowych udziałów w spółce LZM3 sp. z o.o., które zostały pokryte w całości wkładem pieniężnym w kwocie 8.000.000 PLN. W tym samym dniu Nadzwyczajne Zgromadzenie LZM3 sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie firmy spółki na URSUS Dystrybucja sp. z o.o. Powyższe zmiany zostały zarejestrowane w KRS w dniu 8 stycznia 2018 r.

Aktualnie głównymi wspólnikami Ursus Dystrybucja sp. z o.o. są URSUS S.A., posiadająca 95,93% udziałów, Karol Nowe (2,06% udziałów), Marzena Nowe (1,98% udziałów), Edyta Lewandowska (0,027% udziałów) i Michał Wiśniewski (0,003% udziałów). Głównym przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż maszyn i urządzeń rolniczych.

W dniu 2 stycznia 2017 r. został podpisany akt notarialny, na mocy którego została utworzona spółka AIU+ sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie. Spółka URSUS S.A. objęła 24% udziałów w nowo utworzonym podmiocie. W dniu 24 marca 2017 r. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 0000669664. Głównym przedmiotem działalności AIU+ sp. z o.o. są badania naukowe i prace rozwojowe.

W dniu 14 grudnia 2017 r. Walne Zgromadzenie Spółki URSUS BUS S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o 5.000.000 zł, tj. do kwoty 18.627.500 zł w drodze emisji akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Ww. akcje zostały objęte w drodze subskrypcji prywatnej skierowanej do spółki URSUS S.A. i zostały pokryte w całości wkładem pieniężnym.

W roku 2017 nie zaistniała utrata kontroli nad spółkami zależnymi.

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 9.05.2018 roku. Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego do publikacji, nie istnieje możliwość dokonywania jakichkolwiek zmian w księgach rachunkowych oraz w samym sprawozdaniu finansowym. Jeżeli po sporządzeniu sprawozdania finansowego jednostka otrzyma informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, to skutki tych zdarzeń Spółka ujmie w księgach tego roku obrotowego, w którym je otrzymała.

10. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego. Nieruchomości inwestycyjne oraz pochodne instrumentów finansowych są wyceniane według wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN .

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę.

11. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”).

12. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

13. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

W 2017 roku Spółka nie dokonała zmiany polityk rachunkowości. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy zastosowaniu takich samych zasad (polityk) rachunkowości jak w roku ubiegłym, z wyjątkiem zastosowania zmian do MSSF, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku.

14. Korekta błędu

AKTYWA	31.12.2015 dane zatwierdzone	Korekta przychodów w związku z rekomendacją KNF 2015/2016	Korekty błędu dotyczące 2015 i lat wcześniejszych	31.12.2015 dane przekształcone		
Aktywa trwałe (długoterminowe)		5 770	-	285		
Rzeczowe aktywa trwałe	77 762	-	-	352	77 410	
Inwestycje długoterminowe	-	-	-	-	-	
Należności długoterminowe	-	-	-	-	-	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 621	5 770	-	67	8 458	
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	-	30 371	-	3 402		
Zapasy	107 665	39 171	-	785	146 051	
Inwestycje krótkoterminowe	-	-	-	-	-	
Należności handlowe i pozostałe	145 811	-	69 542	-	2 617	73 652
SUMA AKTYWÓW	-	24 601	-	3 687		
PASYWA						
Wpływ na kapitały własne	138 793	-	24 601	-	3 423	110 769
Zobowiązania długoterminowe		-	-	-		
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 481	-	-	-	-	6 481
Zobowiązania krótkoterminowe		-	-	264		
Kredyty i pożyczki	72 495	-	-	-	-	72 495
Zobowiązania handlowe i pozostałe	160 117	-	-	-	-	160 117
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 559	-	-	-	-	1 559
Rozliczenia międzyokresowe	500	-	-	264	-	236
Stan zobowiązań ogółem	-	-	-	264		
SUMA PASYWÓW	-	24 601	-	3 687		

	31.12.2016 dane zatwierdzone	Przeniesione korekty błędów dotyczące 2015 i lat wcześniejszych wpływające na saldo pozycji bilansowych	Korekta przychodów w związku z rekomendacja KNF 2015/2016	Korekty błędów dotyczące 2016 roku	Prezentacyjne korekty błędów	31.12.2016 dane przekształcone
AKTYWA						
Aktywa trwałe (długoterminowe)	-	285	1 550	- 1 600	21 582	
Rzeczowe aktywa trwałe	78 430	352	-	-	-	78 078
Inwestycje długoterminowe	-	-	-	- 1 600	1 750	150
Należności długoterminowe	-	-	-	-	19 832	19 832
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 157	67	1 550	-	-	4 774
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	-	3 402	8 156	-12 674	- 34 061	
Zapasy	126 766	785	1 441	- 8 718	-	118 704
Inwestycje krótkoterminowe	-	-	-	- 2 693	5 088	2 395
Należności handlowe i pozostałe	164 513	2 617	9 597	- 1 263	39 149	111 887
SUMA AKTYWÓW	-	3 687	6 606	-14 274	- 12 479	

PASYWA								
Wpływ na kapitały własne	139 577	-	3 423	-	6 606	-13 367	-	116 181
Zobowiązania długoterminowe		-		-		907	-	
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 064	-	-	-	907	-	-	6 157
Zobowiązania krótkoterminowe		-	264	-	-	-	12 479	
Kredyty i pożyczki	94 370	-	-	-	-	-	4 507	89 863
Zobowiązania handlowe i pozostałe	160 117	-	-	-	-	-	12 479	147 638
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 837	-	-	-	-	-	4 507	6 344
Rozliczenia międzyokresowe	500	-	264	-	-	-	-	236
Stan zobowiązań ogółem	-	-	264	-	-	907	-	12 479
SUMA PASYWÓW	-	-	3 687	-	6 606	-14 274	-	12 479

	31.12.2015 dane zatwierdzone	Korekty błędów dotyczące 2015 roku	31.12.2015 dane przekształcone	31.12.2016 dane zatwierdzone	Korekty błędów dotyczące 2016 roku	31.12.2016 dane przekształcone
Przychody ze sprzedaży	322 478	- 69 542	252 936	283 603	59 945	343 548
Koszt własny sprzedaży	- 253 543	38 386	- 215 157	- 230 197	46 458	- 276 655
Koszty sprzedaży	- 32 088	- 2 410	- 34 498	- 31 124	892	- 32 016
Pozostałe przychody operacyjne	839	264	1 103	2 643	-	2 643
Pozostałe koszty operacyjne	- 2 631	- 558	- 3 189	- 2 011	4 665	- 6 676
Podatek dochodowy	- 2 251	5 837	3 586	- 699	3 312	- 4 011
Zysk (strata) netto		-28 023			4 618	

W powyższych tabelach przedstawione zostało liczbowe uzgodnienie pomiędzy danymi finansowymi wynikającymi z zatwierdzonego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, a danymi przekształconymi wynikającymi ze zidentyfikowanych błędów, skorygowanych przez Zarząd Spółki. Zidentyfikowane błędy wynikają z przeglądu poszczególnych pozycji bilansowych, w toku którego zidentyfikowano salda aktywów (w szczególności produkcji w toku w kwocie 8 718 tys., należności handlowych oraz pozostałych, zaliczek w kwocie 4 665 tys., inwestycji długo- i krótkoterminowych dotyczących udzielonych pożyczek w kwocie 4 293 tys. oraz środków trwałych w budowie w kwocie 352 tys.) i zobowiązań niepoprawnie rozliczonych w latach ubiegłych. Spółka dokonała także poprawnej klasyfikacji sald aktywów, wcześniej prezentowanych jako krótkoterminowe i zaklasyfikowała je do aktywów długoterminowych bądź rozliczyła ze zobowiązaniami krótkoterminowymi – uzgodnienie liczbowe zostało zaprezentowane w tabeli powyżej. Ponadto Spółka zmieniła prezentację aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego wcześniej prezentowanych brutto i zaprezentowała je netto.

Ponadto, zgodnie z zaleceniami KNF, Zarząd Spółki URSUS S.A. podjął decyzję o rozpoznaniu części przychodów zgodnie z MSR 18 par. 14-16, i tym samym do przychodów za rok 2017 zakwalifikowano kwotę w wysokości 9 587 tys. zł wynikającą z realizacji kontraktu z tanzańską spółką NDC (National Development Corporation), wcześniej ujętą w wyniku roku 2016, natomiast do przychodów za rok 2016 zakwalifikowano kwotę w wysokości 69 542 tys. zł wynikającą z realizacji kontraktu z

etiopską spółką ESC (Ethiopian Sugar Corporation), wcześniej ujętą w wyniku roku 2015, co skutkuje koniecznością skorygowania danych finansowych w bieżącym okresie sprawozdawczym oraz danych za lata 2015-2016.

15. Nowe standardy i interpretacje.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2016 roku, z wyjątkiem zastosowania zmian do MSSF, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 roku:

- Zmiany do MSR 12 - Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku);
- Zmiany do MSR 7 - Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku);
- Zmiany do MSSF 12 będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014 - 2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku).

Zmiany te nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczonej przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

• **Wdrożenie MSSF 15**

MSSF 15 Przychody z umów z klientami, który został wydany w maju 2014 r., a następnie zmieniony w kwietniu 2016 r., wprowadza nowy model rozpoznawania przychodów oraz nowe, rozbudowane wymogi co do dodatkowych ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Ustanawia tzw. model pięciu kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15, przychody ujmowane są w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. i później.

Spółka planuje zastosować MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem pełnej metody retrospektywnej. Mając na uwadze specyfikę działalności Spółki głównie w obszarze sprzedaży towarów, Spółka ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe z tytułu tego rodzaju sprzedaży będzie nieistotny.

• **Wdrożenie MSSF 16**

W styczniu 2016 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała MSSF 16 Leasing. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

MSSF wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga od leasingobiorcy ujmowania prawie wszystkich transakcji leasingu w bilansie, co ma za zadanie odzwierciedlić ich prawo do korzystania z aktywów przez dany okres oraz ujęcie odnośnego zobowiązania do zapłaty rat leasingowych. Leasingobiorca będzie odrębnie ujmował amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu.

Spółka planuje zastosować MSSF 16 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub do jej wyników finansowych.

• **Wdrożenie MSSF 9**

W lipcu 2014 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 9 Instrumenty finansowe. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Standard ten zmienia zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i wprowadza nowy model utraty wartości oparty o oczekiwane straty.

Spółka planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

Spółka ocenia, że wdrożenie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności spółki lub jej wyników finansowych.

16. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

16.1. Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

16.2. Niepewność szacunków

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na 31 grudnia 2017 roku mogą zostać w przyszłości zmienione. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
32	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	Ryzyko wystąpienia odpisów aktualizujących
20	Podatek dochodowy	Założenie wykorzystania różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową i podatkową w przyszłości.
37	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe – 2,9%, wskaźnik rotacji pracowników – wysoki, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń – 1,5% rocznie
46	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Wycena w wartości rynkowej zawartych umów leasingu oraz w wartości godziwej instrumentów pochodnych
17.3	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

17. Istotne zasady rachunkowości

17.1. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Nie wystąpił.

17.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji:

- przychodów ze sprzedaży; jeżeli dotyczą należności z tytułu dostaw i usług,
- kosztu własnego sprzedaży; jeżeli dotyczą zobowiązań z tytułu dostaw i usług,
- przychodów (kosztów) finansowych w przypadku pozostałych pozycji aktywów lub pasywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Przyjęte kursy do wyceny bilansowej

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2017	31.12.2016
USD	3,4813	4,1793
EURO	4,1709	4,4240

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	31.12.2017	31.12.2016
USD	3,7439	3,9680
EURO	4,2447	4,3757

17.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania oraz powiększoną o koszty finansowania zewnętrznego do momentu oddania środka trwałego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	-20-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	-2-14 lat
Komputery	- 3 lata
Środki transportu	-2-7 lat

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

17.4. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia po oddaniu środka trwałego do używania.

17.5. Utrata wartości składnika aktywów

Na każdy dzień bilansowy spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Corocznie dokonuje się oszacowania wartości niematerialnych nieprzyjętych do użytkowania oraz tych o nieokreślonym okresie użytkowania.

17.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowy majątek trwały* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie. Gdy Spółka kończy budowę lub wytworzenie nieruchomości inwestycyjnej, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą nieruchomości a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

17.7. Leasing i prawo wieczystego użytkowania gruntu

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów wykazywane jest w rzeczowych aktywach trwałych według wartości historycznej bądź w nieruchomościach inwestycyjnych według wartości godziwej i nie podlega amortyzacji.

17.8. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: koszty prac rozwojowych, oprogramowanie komputerowe, licencje, certyfikaty bezpieczeństwa i znaki towarowe. W 2011 roku spółka nabyła znak towarowy URSUS. Ponieważ nie można oszacować okresu ekonomicznego wykorzystania znaku towarowego spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych, natomiast corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Koszty prac badawczych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są ponoszone. Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowane umorzenie.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Amortyzacja naliczana jest metoda liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- koszty prac rozwojowych 3-5 lat,
- dla licencji i oprogramowania komputerowego 3 lata.

17.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Spółka dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

17.10. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Spółka określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

17.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

17.12. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Spółce do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne w części efektywnej (wynik stosowania przez Spółkę polityki zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

17.13. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Spółka zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

17.14. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

17.15. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Spółka zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar

krótkiego ich utrzymywania w Spółce. Ponadto Spółka kwalifikuje do tej kategorii inwestycje kapitałowe nie objęte obowiązkiem konsolidacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

17.16. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Spółce do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

17.17. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

17.18. Zapasy

Zapasy wyceniane są według rzeczywistych cen ich zakupu lub cen nabycia (w przypadku towarów) lub kosztów ich wytworzenia nie wyższych od cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto stanowi możliwą do uzyskania w dniu bilansowym cenę sprzedaży bez należnego podatku od towarów i usług pomniejszoną o rabaty i upusty oraz o koszty związane z przystosowaniem zapasów do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku.

Wartość rozchodu zapasów ustala się według zasady "pierwsze weszło – pierwsze wyszło".

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	- w rzeczywistej cenie zakupu;
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	- w cenie nabycia.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o korekty do wartości odzyskiwalnej netto). Korekty tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Korekty ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie korekt ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Wartość korekt pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych korektą.

17.19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego na wszystkie należności, których ściągalność jest wątpliwa, zaliczanego do kosztu sprzedaży. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie kosztów sprzedaży.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności przeprowadzana jest na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na koniec kwartału.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, do wysokości nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,

- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli masa dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości roszczenia,
- kwestionowane przez dłużników oraz z zapłatą których dłużnik zalega do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innymi zabezpieczeniami, jeśli ocena sytuacji gospodarczej i finansowej dłużnika wskazuje, że spłata należności w umownej kwocie w najbliższym półroczu nie jest możliwa,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wiarygodnie oszacowanej kwocie odpisu na nieściągalne należności,

17.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

17.21. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe tworzone z zysku za kolejne lata, niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego roku obrotowego. Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki.

17.22. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych. Spółka wykorzystuje krótkoterminowe kredyty w rachunku bieżącym naliczając odsetki wg zasady memoriału, oprocentowane kredyty nie są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ze względu na nieistotność wpływu przyporządkowania odsetek wg zasady zamortyzowanej ceny nabycia.

17.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg kosztu historycznego. Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

17.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualne ryzyka związane z danym zobowiązaniem.

17.25. Świadczenia pracownicze

17.25.1. Odprawy emerytalne

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje odprawa emerytalno-rentowa.

Spółka nie wydziela aktywów, które w przyszłości służyłyby uregulowaniu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość przyszłych zobowiązań spółki z tytułu odpraw emerytalnych wyliczana jest przez uprawnionego aktuariusza przy zastosowaniu metody nagromadzonych przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń, założonej stopy dyskonta; założonym prawdopodobieństwie osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy, pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwie dożycia przez pracownika wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy emerytalnej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwie inwalidztwa pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy rentowej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Wysokość rezerwy aktualizowana jest raz w roku - na koniec danego roku obrotowego. Korekta zwiększająca lub zmniejszająca wysokość rezerwy odnoszona jest w koszty działalności operacyjnej (świadczenia pracownicze).

Wykorzystanie tego typu rezerw powoduje zmniejszenie rezerwy (nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu). Rozwiązanie powyższej rezerwy koryguje (zmniejsza) koszty świadczeń pracowniczych.

17.25.2. Świadczenie związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom spółki przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Rezerwa na urlopy pracowników liczona jest jako iloraz średniego wynagrodzenia oraz liczby (w dniach) nie wykorzystanych urlopów wszystkich pracowników.

17.25.3. Nagrody z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje nagroda z zysku netto. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania, Spółka ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących wypłat nagród z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o podziale zysku i w którym nagrody z zysku zostały wypłacone.

17.25.4. Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania możliwe jest przeznaczenie części zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania Spółka ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu części zysku netto na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

17.25.5. Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia.

17.26. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy). Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). W przypadku ujmowania przychodów w wartości zdyskontowanej, wartość dyskonta jest odnoszona stosownie do upływu czasu jako zwiększenie wartości należności, a drugostronnie jako przychody finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej należności z tytułu dostaw i usług korygują przychody ze sprzedaży.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

17.26.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

17.26.2. Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

17.26.3. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

17.26.4. Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

17.26.5. Dotacje rządowe

Spółka ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanej z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

17.26.6. Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.
- Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:
- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Od roku 2012r. Spółka oblicza amortyzację podatkową od znaku towarowego. Spółka nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od znaku towarowego, ponieważ nie przewiduje realizacji transakcji zbycia tego aktywa.

17.26.7. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Spółka nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują instrumenty o charakterze rozładniającym.

18. Informacje dotyczące segmentów działalności

Zgodnie z MSSF 8 wyniki segmentów operacyjnych wynikają z wewnętrznych raportów weryfikowanych okresowo przez Zarząd Spółki. Analizuje on wyniki segmentów operacyjnych na poziomie zysku (straty) z działalności operacyjnej. Pomiar wyników segmentów operacyjnych stosowany w kalkulacjach zarządczych zbieżny jest z zasadami rachunkowości zastosowanymi przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, za wyjątkiem następujących obszarów:

- utrata wartości aktywów – przy ustalaniu wyniku segmentu nie uwzględnia się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów trwałych, w tym również wartości firmy.

Przychody ze sprzedaży wykazane w sprawozdanie z całkowitych dochodów nie różnią się od przychodów prezentowanych w ramach segmentów operacyjnych, za wyjątkiem wyłączeń konsolidacyjnych dotyczących transakcji pomiędzy segmentami.

Głównymi produktami wytwarzanymi przez poszczególne dywizje spółki są:

- Dobre Miasto – maszyny rolnicze (prasy, przyczepy, rozrzutniki), ładowacze czołowe TUR wraz z osprzętem
- Opalenica – zbiorniki paszowe,
- Lublin – ciągniki rolnicze.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Spółki za rok zakończony odpowiednio 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku.

01.01.2017-31.12.2017

Działalność kontynuowana

	Dywidzja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywidzja Produkcji w Opalenicy	Dywidzja Produkcji w Lublinie	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	44 802	20 868	192 941	258 611 *
Przychody segmentu ogółem	44 802	20 868	192 941	258 611
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(42 362)	(17 332)	(149 727)	(209 421) *
Koszty segmentu ogółem	(42 362)	(17 332)	(149 727)	(209 421)

Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu	2 440	3 536	43 214	49 190
Koszty sprzedaży	(4 140)	(1 203)	(24 485)	(29 828)
Koszty ogólnego zarządu	(3 648)	(1 797)	(14 071)	(19 516)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	(5 348)	536	4 658	(153)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	(129)	(1 750)	461	(1 418)
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	-	-	-	(1 571)
Przychody z tytułu odsetek	-	-	-	354
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	(4 586)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	-	-	-	609
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-	-	-	(5 195)
Podatek dochodowy	-	-	-	(929)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	-	-	-	(4 266)

* Od roku 2010 Spółka prezentuje wynik operacyjny z podziałem na segmenty, w wyniku wprowadzenia szczegółowego podziału Kosztów sprzedaży i Kosztów ogólnego zarządu w wewnętrznej sprawozdawczości Spółki.

Aktywa i zobowiązania				
Aktywa segmentu	58 841	9 320	154 020	222 181
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	154 742
Aktywa ogółem	58 841	9 320	154 020	376 922
Zobowiązania segmentu	10 930	4 878	72 657	88 465
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	159 820
Kapitały własne	-	-	-	128 638
Zobowiązania i kapitały ogółem	10 930	4 878	72 657	376 922

**Pozostałe informacje dotyczące
segmentu**

Nakłady inwestycyjne:				
rzeczowe aktywa trwałe	474	336	2 647	3 457
wartości niematerialne	93	-	1 020	1 113
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	1 864	488	3 849	6 201
Amortyzacja wartości niematerialnych	446	8	1 531	1 985
Pozostałe nakłady niepieniężne:				
rezerwa na naprawy gwarancyjne	-	-	500	500

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

01.01.2016-31.12.2016
dane przekształcone

Działalność kontynuowana

	Dywizja Produkcji w Dobrym Mieście	Dywizja Produkcji w Opalenicy	Dywizja Produkcji w Lublinie	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	48 547	22 574	272 427	343 548 *
Przychody segmentu ogółem	48 547	22 574	272 427	343 548
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(45 675)	(17 925)	(213 056)	(276 656) *
Koszty segmentu ogółem	(45 675)	(17 925)	(213 056)	(276 656)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu	2 872	4 649	59 371	66 892
Koszty sprzedaży	(5 206)	(2 144)	(24 664)	(32 014) *
Koszty ogólnego zarządu	(3 301)	(2 420)	(16 283)	(22 004)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	(5 635)	85	18 424	12 874
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	44	(24)	(1 458)	(1 438) *
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	-	-	-	11 436
Przychodu z tytułu odsetek	-	-	-	380
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	(4 947)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto	-	-	-	6 763
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	-	-	-	13 632
Podatek dochodowy	-	-	-	4 011
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	-	-	-	9 621
* Od roku 2010 Spółka prezentuje wynik operacyjny z podziałem na segmenty, w wyniku wprowadzenia szczegółowego podziału Kosztów sprzedaży i Kosztów ogólnego zarządu w wewnętrznej sprawozdawczości Spółki.				
Aktywa i zobowiązania				
Aktywa segmentu	91 583	11 548	237 527	340 658
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	57 128
Aktywa ogółem	91 583	11 548	237 527	397 786 *
Zobowiązania segmentu	9 945	3 450	153 306	166 701
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	114 912
Kapitały własne	-	-	-	116 173
Zobowiązania i kapitały ogółem	9 945	3 450	153 306	397 786 *
Pozostałe informacje dotyczące segmentu				
Nakłady inwestycyjne:				
rzeczowe aktywa trwałe	1 584	197	9 619	11 400
wartości niematerialne	8	-	3 168	3 176
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 131	509	3 257	5 897
Amortyzacja wartości niematerialnych	492	-	1 127	1 619
Pozostałe nakłady niepieniężne:				
rezerwa na naprawy gwarancyjne	-	-	113	113

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

01.01.2017-31.12.2017	Polska	Unia	Poza Unię	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	132 230	51 763	74 618	258 611
Przychody segmentu ogółem	132 230	51 763	74 618	258 611
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(120 633)	(43 451)	(45 337)	(209 421)
Koszty segmentu ogółem	(120 633)	(43 451)	(45 337)	(209 421)
Zysk (strata) segmentu	11 597	8 312	29 281	49 190

01.01.2016-31.12.2016 dane przekształcone	Polska	Unia	Poza Unię	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	154 320	45 599	143 629	343 548
Przychody segmentu ogółem	154 320	45 599	143 629	343 548 *
Koszty				
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(141 996)	(37 693)	(96 969)	(276 656)
Koszty segmentu ogółem	(141 996)	(37 693)	(96 969)	(276 656) *
Zysk (strata) segmentu	12 324	7 907	46 661	66 892

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

19.Przychody i koszty

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	217 081	281 351
Przychody ze sprzedaży usług	10 166	20 993
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	31 364	41 204
	258 611	343 548 *

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Koszty według rodzaju

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone	
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	8 186	7 516	
Koszty świadczeń pracowniczych	42 668	45 581	
Zużycie materiałów i energii	162 442	186 004	
Usługi obce	29 435	26 450	
Podatki i opłaty	3 509	3 928	
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	363	327	
Pozostałe koszty, w tym	8 989	11 092	*
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	-		
- odpisy aktualizujące wartość należności	-	1 390	*
- podróże służbowe	2 723	2 998	
- koszty reklamy, targów i wystaw	5 112	5 599	
-koszty reprezentacji	1 150	1 087	
Razem koszty rodzajowe	255 592	280 898	
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych (+/-)	8 417	19 661	
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym	11 768	23 742	
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	-		*
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	1	-	
-różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	-	
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	176	558	
Koszty sprzedaży (+)	29 828	32 014	*
Koszty ogólnego zarządu (+)	19 516	22 004	
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów (+)	197 653	206 455	
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	267 358	303 318	

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty wynagrodzeń (+)	34 404	37 021
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (+)	8 264	8 560
Razem koszty świadczeń pracowniczych	42 668	45 581

Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk netto ze zbycia:	90	363
- niefinansowych aktywów trwałych	90	363
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych i pozostałych	826	122
Przychody z tytułu objęcia udziałów/akcji w zamian za aport	1 200	653
Zysk z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	-	2 596
Otrzymane dotacje	1 786	714 *
Otrzymane kary i odszkodowania	64	612
Inne	1 826	179
Razem pozostałe przychody operacyjne	5 792	5 239

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Strata netto ze zbycia:		
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	235	227
Darowizny przekazane	592	100
Kary i odszkodowania	275	
Różnice inwentaryzacyjne	745	304
Najem floty	178	-
Prowizje agentów	863	-
Koszty postępowania sądowego	63	-
Wynagrodzenie za działalność promocyjną	101	-
Ochrona środowiska (dopłata za 2016)	21	-
Odpis na należnościach o pracowników	-	372
Strata na objęciu udziałów	2 490	4 293 *
Inne	1 647	1 381 *
Razem pozostałe koszty operacyjne	7 210	6 677

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Emitent udzielił spółce LZM3 sp. z o.o. pożyczki w kwocie 3 mln zł w 2017 r. oraz w kwocie 5,6 mln zł w latach ubiegłych (z czego na dzień 31 grudnia 2017 r. pozostało do spłaty 4,293 mln zł). W dniu 1 grudnia 2017 r. nastąpiło połączenie spółek zależnych Emitenta- spółki URSUS Zachód sp. z o.o. oraz URSUS Wschód sp. z o.o. ze spółką LZM3 sp. z o.o., poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek w zamian za udziały spółki LZM3 sp. z o.o., które zostały wydane wspólnikom spółek przejmowanych. W rezultacie powyższego spółka URSUS S.A., jako wspólnik spółek przejmowanych, został wspólnikiem spółki LZM3 sp. z o.o. W dniu 11 grudnia 2017 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie LZM3 sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 8.900.100 zł do kwoty 16.900.100 zł. W związku z powyższym Spółka URSUS S.A. postanowiła dokonać rozliczenia zaległych pożyczek z objętymi udziałami w spółce LZM3 Sp. z o.o.

Przychody finansowe

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	354	380
- lokaty bankowe		
- należności	354	380
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych	-	408
- na instrumentach pochodnych		
zabezpieczających wartość godziwą	1 070	10 824
Zyski z tytułu różnic kursowych	2 584	-
Przychody finansowe ogółem	4 008	11 612

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Odsetki od udzielonych pożyczek	721	134
Razem	721	134

Koszty finansowe

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek		
- z tytułu kredytów	2 466	3 538
- z tytułu leasingu finansowego	336	252
- z tytułu pożyczek	768	761
- z tytułu factofingu	358	184
- pozostałe	658	213
Razem koszty z tytułu odsetek	4 587	4 947

Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:	838	-
- straty na instrumentach pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą	838	-
Straty z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów i pasywów innych niż należności i zobowiązania handlowe	-	1 751
Prowizje od kredytów i faktoringu	2 057	2 655
Pozostałe koszty finansowe	149	63
Koszty finansowe ogółem	7 631	9 416

20. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Jednostkowy rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	-	652
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	-	652
Odroczony podatek dochodowy	(929)	3 359
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(929)	3 359
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(929)	4 011

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 oraz porównywalnie do dnia 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(5 195)	13 632 *
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	-	-
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	(5 195)	13 632
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(987)	2 590
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(2 631)	1 889
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym:	16 384	53 086
- strata z zakupu udziałów	2 490	4 293
- PFRON	453	464
- odpis należności	-	1 263
- koszty reprezentacji	1 150	1 087
- koszty kontraktu zw z przesunięciem zg z zaleceniem KNF	1 431	46 459
- różnice kursowe z wyceny	3 488	(342)
- rezerwy	459	(276)
- darowizny	592	100
- odsetki	588	288
- art.15b ust. 4 ustawy o PDOP (złe długi uregulowane)	-	(4 092)
- amortyzacja śr trwałych wg MMSF-UOR	755	745
- amortyzacja śr trwałych w leasingu	1 360	1 176
- amortyzacja od śr trwałych finansowanych dotacją	1 786	714
- pozostałe	1 832	1 207
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania w tym:	(24 376)	(64 117)
- wycena nieruchomości inwestycyjnych	-	(2 597)
- przychody kontraktu zw z przesunięciem zg z zaleceniem KNF	(9 597)	(59 945)
- naliczone odsetki od należności	(46)	(262)
- otrzymane dotacje	(1 786)	(714)
- różnice kursowe z wyceny	(11 055)	(551)
- czynsz dzierżawny (aport URSUS BUS)	(1 200)	-
- pozostałe	(692)	(48)
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	(15 818)	4 490
Podatek dochodowy wykazany w jednostkowym rachunku zysków i strat	(929)	4 011
Podatek bieżący	-	652
Podatek odroczony	(929)	3 359
Efektywna stawka podatkowa	17,9%	29,4%

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

31.12.2017	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:			
Rezerwy	640	87	727
Należności wątpliwe	983	521	1 504
Pozostałe zobowiązania finansowe	482	(38)	444
Rezerwa na złe długi	26	-	26
Straty podatkowe	-	3 005	3 005
Inne (w tym aport)	2 644	(1 767)	877
	<u>4 775</u>	<u>1 808</u>	<u>6 583</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:			
Rzeczowe aktywa trwałe	3 370	739	4 109
Leasing finansowy	521	(170)	351
Różnice kursowe	-	2 100	2 100
Przeszacowanie nieruch. inwestyc. do wartości godziwej	1 904	(1 071)	833
Inne	362	(721)	(359)
	<u>6 157</u>	<u>877</u>	<u>7 034</u> *
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(1 382)	931	(451)
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:			
Rezerwy	218	422	640
Należności wątpliwe	891	92	983
Pozostałe zobowiązania finansowe	534	(52)	482
Rezerwa na złe długi	777	(751)	26
Straty podatkowe	201	(201)	-
Inne	5 770	(3 126)	2 644
	<u>8 391</u>	<u>(3 616)</u>	<u>4 775</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:			
Rzeczowe aktywa trwałe	3 583	(213)	3 370
Leasing finansowy	315	206	521
Przeszacowanie nieruch. inwestyc. do wartości godziwej	2 318	(414)	1 904
Inne	265	97	362
	<u>6 481</u>	<u>(324)</u>	<u>6 157</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	1 910	(3 292)	(1 381)

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Spółka nie dokonywała ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od różnicy między wartością bilansową a podatkową nabytego znaku towarowego URSUS, ponieważ nie jest przewidywana transakcja zbycia tego aktywa.

Wraz z końcem 2016 r. upłynął 5 letni okres amortyzacji podatkowej tego znaku.

21. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki.

	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone pracownikom	7	20
Środki pieniężne	0	3
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(316)	(196)
Saldo po skompensowaniu	(309)	(173)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	877	843

22. Zysk (strata) przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk netto z działalności kontynuowanej	(4 266)	9 621 *
Zysk netto działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	(4 266)	9 621
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(4 266)	9 621

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	57 097	54 180
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	57 097	54 180

Podstawowy zysk na akcję

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk netto	(4 266)	9 621 *
Średnioważona liczba akcji zwykłych	57 097	54 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	(0,07)	0,18

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Rozwodniony zysk na akcję

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016 dane przekształcone
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	(4 266)	9 621 *
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	57 097	54 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	(0,07)	0,18

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

23. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Spółka w 2017 r. oraz w 2016 r. nie wypłacała dywidendy.

24. Płatności w formie akcji

W roku 2017 w Spółce nie występowały płatności w formie akcji.

25. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 5.777 tysięcy złotych (31.12.2016r. – 8.184 tysiące złotych). Grunty i budynki wraz z nieruchomościami inwestycyjnymi o łącznej wartości bilansowej 61.233 tysiące złotych (31.12.2016r. – 60.142 tysiące złotych) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki.

Spółka dokonała oceny aktywów trwałych na dzień bilansowy 31.12.2017r. pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. Na dzień 31.12.2017r. nie wystąpiła utrata wartości aktywów trwałych

31.12.2017

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 442	57 404	34 015	5 212	9 328	7 043	115 444
korekta błędu							
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korekcie	2 442	57 404	34 015	5 212	9 328	7 043	115 444
b) zwiększenia (z tytułu)	197	12 511	1 289	209	904	4 570	19 680
- zakup	197	95	658	44	683	-	1 677
- przyjęcie z inwestycji	-	-	-	-	-	-	-
- modernizacja	-	3 873	-	-	75	-	3 948
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	4 570	4 570
- przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego	-	-	631	165	146	-	942
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc.	-	8 543	-	-	-	-	8 543
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	70	179	3	10 513	10 765
- sprzedaż	-	-	-	179	-	-	179
- likwidacja	-	-	70	-	3	-	73
- przyjęcie do środków trwałych	-	-	-	-	-	10 513	10 513
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 639	69 915	35 234	5 242	10 229	1 100	124 358
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	9 497	18 744	2 820	6 305	-	37 366
korekta błędu	-	-	(3)	(2)	(1)	-	(6)
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korekcie	-	9 497	18 741	2 818	6 304	-	37 360
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	1 822	2 628	454	1 076	-	5 980
- roczny odpis amortyzacyjny	-	1 822	2 697	610	1 073	-	6 202
- sprzedaż środka trwałego	-	-	(69)	(156)	3	-	(222)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	11 319	21 369	3 272	7 380	-	43 340
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 442	47 907	15 274	2 394	3 024	7 043	78 084
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 639	58 596	13 865	1 970	2 849	1 100	81 019

31.12.2016 dane przekształcone

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 687	60 255	34 092	4 403	8 368	2 338	112 143
korekta błęd (nota 14)						352	
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korekcie	2 687	60 255	34 092	4 403	8 368	1 986	112 143
b) zwiększenia (z tytułu)	-	37	2 813	1 638	1 128	14 244	19 860
- zakup	-	-	2 836	1 638	1 128	-	5 602
- modernizacja	-	37	-	-	-	-	37
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	14 244	14 244
- inne	-	-	(23)	-	-	-	(23)
c) zmniejszenia (z tytułu)	245	2 888	2 890	829	168	9 187	16 207
- sprzedaż	-	-	2 890	829	-	-	3 719
- likwidacja	-	-	-	-	168	-	168
- przyjęcie do środków trwałych	-	-	-	-	-	9 187	9 187
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości	245	2 888	-	-	-	-	3 133
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 442	57 404	34 015	5 212	9 328	7 043	115 444
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	8 614	17 442	2 998	5 328	-	34 382
korekta błęd							-
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu po korekcie	-	8 614	17 442	2 998	5 328	-	34 382
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	883	1 302	(178)	977	-	2 984
- roczny odpis amortyzacyjny	-	1 672	2 701	464	1 061	-	5 898
- sprzedaż środka trwałego	-	-	(1 376)	(642)	(84)	-	(2 102)
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc.	-	(789)	-	-	-	-	(789)
- inne (zwiększenia)	-	-	(23)	-	-	-	(23)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	9 497	18 744	2 820	6 305	-	37 366
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 687	51 641	16 650	1 405	3 040	2 338	77 761
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 442	47 907	15 271	2 392	3 023	7 043	78 078

26. Aktywa trwałe przeznaczonych do sprzedaży

Spółka posiada aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 39 tys. Spółka przewiduje cenę sprzedaży na poziomie wartości bilansowej tych aktywów.

27. Nieruchomości inwestycyjne

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	31.12.2017	31.12.2016
Wartość brutto na początek okresu	15 799	11 003
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego	(6 473)	2 200
- przeszacowanie do wartości godziwej	-	2 596
Wartość brutto na koniec okresu	9 326	15 799
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość netto na początek okresu	15 799	11 003
Wartość netto na koniec okresu	9 326	15 799

Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego nie występowały żadne ograniczenia w rozporządzaniu przez Spółkę nieruchomościami inwestycyjnymi, czerpaniu korzyści ekonomicznych z tytułu czynszu czy zbyciu wyżej wymienionych nieruchomości. Nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów.

Przychód uzyskany przez Spółkę z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych za rok 2017 wynosi 585 tys. zł. Za rok 2016 Spółka uzyskała przychody w wysokości 1.165 tys. Koszty bieżących napraw, dostawy mediów pokrywane są przez wynajmujących.

W dniu 30.11.2016r. Spółka dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego na kwotę 2.200 tys. zł. Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Zgodnie z MSR 40, Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31.12.2016r. dla nieruchomości zlokalizowanych w Zakroczymiu, Opalenicy i Lublinie. Wartości godziwe ustalone przez rzeczoznawców majątkowych, wskazują na wzrost wartości nieruchomości w Zakroczymiu i Lublinie w roku 2016 w stosunku do roku 2014/2015r. oraz spadek wartości nieruchomości w Opalenicy.

W 2017 roku nie wystąpiła zmiana sposobu użytkowania nieruchomości inwestycyjnych powodująca zmianę klasyfikacji opisaną w MSR 40.

Wycena nieruchomości inwestycyjnej w Lublinie wykazała, że wartość nieruchomości w księgach odzwierciedla jej wartość godziwą. Ponoszone nakłady na modernizację nieruchomości Spółka księguje na środkach trwałych w budowie do momentu oddania inwestycji do użytkowania.

Skutki wycen zostały przyjęte do ksiąg roku 2016, a wpływ aktualizacji wartości nieruchomości inwestycyjnych na wynik wyniósł 2.596 tys. zł.

Wycena bilansowa nieruchomości inwestycyjnych według wartości godziwej ma charakter powtarzalny i jest przeprowadzana na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej. W okresie sprawozdawczym nie dokonano przeniesień pomiędzy poziomami hierarchii.

W hierarchii wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjne zaklasyfikowane zostały do poziomu 3, gdzie:

- 1 - Wartości z notowań aktywów/zobowiązań finansowych bez dokonywania jakichkolwiek dostosowań.
- 2 - Dane wsadowe inne niż notowania, które są jednak obserwowalne bezpośrednio lub niebezpośrednio.
- 3 - Dane wsadowe nie dające się obserwować.

Hierarchię ustala się na podstawie najniższego poziomu danych wsadowych.

Lokalizacja nieruchomości	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa nieruchomości w bilansie na dzień 31.12.2017
Opalenica	0	0	1 147	1 147
Lublin	0	0	2 436	2 436
Grunty Zakroczym	0	0	2 073	2 073
PWUG Lublin	0	0	1 471	1 470
Kętrzyn	0	0	2 200	2 200
				9 326

28. Wartości niematerialne

31.12.2017

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowania komputerowe	Inne wartości niematerialne - w tym znak URSUS	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	11 772	1 441	3 258	8 154	24 624
b) zwiększenia (z tytułu)	1 147	145	3	-	1 295
- zakup	-	145	3	-	148
- przekazania z prac rozwojowych	1 147	-	-	-	1 147
c) zmniejszenia (z tytułu)	186	-	-	-	186
- sprzedaż	163	-	-	-	163
- likwidacja	23	-	-	-	23
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	12 733	1 586	3 261	8 154	25 733
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	6 901	986	2 372	-	10 259
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 184	164	470	-	1 818
- amortyzacja (odpis roczny)	1 343	164	477	-	1 984
- likwidacja	(15)	-	(7)	-	(22)
- sprzedaż	(144)	-	-	-	(144)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	8 085	1 150	2 842	-	12 077
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	4 871	455	886	8 154	14 365
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 648	436	419	8 154	13 657

31.12.2016

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowania komputerowe	Inne wartości niematerialne - w tym znak URSUS	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	8 940	1 011	3 059	8 154	21 163
b) zwiększenia (z tytułu)	2 832	430	199	-	3 461
- zakup	-	430	199	-	629
- przekazania z prac rozwojowych	2 832	-	-	-	2 832
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	11 772	1 441	3 258	8 154	24 624
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	5 829	837	1 974	-	8 640
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 072	149	398	-	1 619
- amortyzacja (odpis roczny)	1 072	149	398	-	1 619
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6 901	986	2 372	-	10 259
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	3 111	174	1 085	8 154	12 523
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 871	455	886	8 154	14 365

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku:

- patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 2 do 3 lat,
- aktywa wytworzone we własnym zakresie obejmują koszty prac rozwojowych amortyzowane przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 3 do 5 lat.
- znak towarowy URSUS nie był amortyzowany.

W roku 2017 Spółka nie zlecała wykonania wyceny wartości znaku towarowego URSUS według wartości godziwej. Wycena wartości godziwej znaku została wykonana na dzień 31.12.2016 r. z datą wydania dokumentu 14.03.2017 r. z wykorzystaniem metody opłat licencyjnych i kapitalizacji zysków.

Spółka dokonała weryfikacji wyceny wartości godziwej znaku towarowego URSUS na dzień 31.12.2017 r. Przeanalizowano następujący zakres danych:

- 1) sprawozdania finansowe Spółki za lata 2014-2017,
- 2) strategię rozwoju Spółki, w tym prognozy finansowe na lata 2018-2021,
- 3) aktualne umowy handlowe,
- 4) realizowane projekty badawczo-rozwojowe,
- 5) inne dostępne dane finansowe: makroekonomiczne, rynku rolniczego na świecie i w kraju, pozycji konkurencyjności URSUS S.A. na krajowym rynku ciągników

Przeprowadzone badania w oparciu o metodę kapitalizacji zysków potwierdziły brak występowania przesłanek wskazujących na utratę wartości posiadanego znaku towarowego. Zweryfikowane zostały założenia przyjęte do poprzedniej wyceny, w tym dane rynkowe i makroekonomiczne. W przyjętej przez niezależnego rzeczoznawcę wycenie wykorzystano prognozy finansowe dotyczące przyszłych przychodów ze sprzedaży oraz realizowanego zysku na sprzedaży w latach 2017-2021. Jednocześnie, po uwzględnieniu sytuacji Spółki na rynku oraz danych makroekonomicznych, stosownie do przyjętej metodologii wykorzystano stopę dyskontową na poziomie 2,5%. Zarówno plany finansowe jak i wykorzystana przy wycenie stopa dyskontowa nie uległy w roku 2017 zmianie. W 2017 roku Spółka podpisała znaczące umowy współpracy:

- z irańską spółką Iran Tractor Manufacturing Company w sprawie wprowadzenia wspólnie wyprodukowanych ciągników o małej, średniej i dużej mocy na rynki, na których obie obecnie funkcjonują;
- z algierską spółką KARMAG INDUSTRIE prowadzącej do ustanowienia polsko - algierskiej spółki joint – venture z siedzibą w Algierii, której przedmiotem działalności będzie montaż, sprzedaż, dystrybucja i serwis ciągników i maszyn rolniczych na rynku algierskim;
- ze spółką DOBRE HOLDINGS (Republika Namibii) porozumienie o współpracy handlowo-przemysłowej, zakładające podjęcie długoterminowej współpracy pomiędzy Stronami w zakresie produkcji i montażu ciągników, maszyn rolniczych i ich oprzyrządowania oraz autobusów i pojazdów specjalnych pod marką URSUS;

Ponadto w 2017 roku Spółka podpisała umowę na dostawę ciągników, maszyn rolniczych, oprzyrządowania i części zamiennych, a także usług powiązanych ze spółką Industrial Development Corporation Limited (IDC) z siedzibą w Lusace (Zambia). Łączna wartość ww. Umowy w momencie jej zawarcia wynosi 100 mln USD. W ramach kontraktu Spółka dostarczy 2 694 ciągniki rolnicze w przedziale mocy 47- 180 KM wraz z oprzyrządowaniem i częściami zamiennymi, oraz 2506 maszyny rolnicze, m.in. przyczepy, rozrzutniki obornika, prasy zwijające do słomy i siana. Ponadto Spółka we współpracy z IDC utworzy w Lusace fabrykę montażu ciągników i maszyn rolniczych URSUS oraz 10 autoryzowanych centrów serwisowych na terenie Zambii.

Prognozy przychodów na rok 2018 i lata kolejne wskazują wzrost przychodów i zysków.

W związku z powyższym, w ocenie Spółki, w 2017 r. nie zaistniały przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości znaku marki URSUS i na dzień bilansowy 31.12.2017 r. zasadne jest wykazywanie tej pozycji w aktywach w bilansie na niezmiennym poziomie.

29. Połączenia jednostek gospodarczych

W 2017 roku nie wystąpiło połączenie Spółki z innymi jednostkami gospodarczymi.

30. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała istotnych udziałów w jednostkach stowarzyszonych.

31.Zapasy

Zapasy materiałów, wyrobów gotowych i produkcji w toku o wartości 88.034 tys. zł. stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych i pożyczek w 2017 roku.

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Materiały	72 891	80 000
Według ceny nabycia	72 891	80 000 *
Korekty do wartości bieżącej netto	-	
Towary	4 034	2 643
Według ceny nabycia	4 034	2 643
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	27 459	17 173 *
Produkty gotowe	16 629	18 878
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	16 634	18 884 *
Odpis aktualizujący	(5)	(6)
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	121 013	118 694

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Korekty do bieżącej wartości netto na 1 stycznia	6	6
Odwrócona korekta w kosztach sprzedanych produktów (nota 17.1)	1	-
Utworzona korekta w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)	-	
Korekty do bieżącej wartości netto zapasów na 31 grudnia	5	6

32. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Należności od jednostek powiązanych	72 477	76 596
należności z tytułu dostaw i usług pożyczki udzielone	72 477	76 596
Należności od pozostałych jednostek	44 924	44 214
należności z tytułu dostaw i usług	31 649	37 537 *
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	7 681	2 477
należności z tytułu sprzedaży akcji/udziałów (bioenergia, OBR)	3 349	1 988 *
należności z tytułu udzielonych pożyczek	751	1 190 *
inne należności niefinansowe	570	-
rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	924	1 022
- koszty prenumeraty czasopism	29	32
- koszty ubezpieczeń	56	105
- opłat wynikające z prowizji	305	598
- roczne opłaty z tytułu licencji	208	31
- opłaty dotyczące GPW i KDPW	44	-
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	283	256
Należności brutto	117 401	120 810
Odpis aktualizujący należności	(8 322)	(8 923) *
Należności ogółem (netto)	109 079	111 887

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Należności długoterminowe

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Należności od jednostek powiązanych	-	-
Należności od pozostałych jednostek	16 527	19 832
należności z tytułu sprzedaży akcji/udziałów (bioenergia, OBR)	16 527	19 832 *

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Należności długoterminowe wykazane przez Emitenta dotyczą transakcji sprzedaży akcji spółki Bioenergia Invest S.A., która miała miejsce w dn. 29 grudnia 2016 roku.

Należności z tytułu dostaw i usług mają zazwyczaj 90-dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług i pozostałymi należnościami oraz polityka Spółki dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w punkcie 39 informacji dodatkowej.

33. Inwestycje długoterminowe oraz inwestycje krótkoterminowe

Inwestycje

	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje długoterminowe	150	150
	150	150 *
Inwestycje krótkoterminowe	2 894	2 395
	2 894	2 395 *

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Inwestycje wykazywane w bilansie Spółki dotyczą pożyczek udzielonych przez Emitenta innym podmiotom.

34. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie składało się z następujących:

	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w banku i w kasie	1 117	28 363
Lokaty krótkoterminowe		
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117	28 363

	31.12.2017	31.12.2016
środki w PLN	1 048	26 669
środki w EUR	55	1 640
środki w USD	8	33
środki w innych walutach	6	21
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117	28 363

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Spółka uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 1.117 tysięcy złotych (31 grudnia 2016 r.: 28.363 tysięcy złotych).

35. Kapitał zakładowy i pozostałe kapitały

Kapitał zakładowy

W ciągu roku obrotowego nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany	Kapitał zakładowy z przeszacowania do warunków hiperinflacji na dzień przejścia Spółki Kapitałowej na MSSF	Razem
Stan na 31 grudnia 2016	54 180	0	54 180
Stan na 31 grudnia 2017	59 180	0	59 180

Struktura kapitału zakładowego:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL-MOT HOLDING S.A. wraz ze spółkami powiązаныmi*	23 684 996	40,02%	23 684 996	40,02%
PB ELIN sp. z o.o.	3 350 000	5,66%	3 350 000	5,66%
Pozostali	32 145 004	54,32%	32 145 004	54,32%

Źródło: Zarząd Emitenta

Emisja akcji serii P, Q i R

W dniu 7 października 2015 r. na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu URSUS S.A. zostały podjęte:

- Uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w drodze emisji akcji zwykłych na okaziciela serii P i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru akcji serii P;
- Uchwała w sprawie emisji Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2. z prawem do objęcia Akcji Spółki Serii Q i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy w całości prawa poboru Warrantów Subskrypcyjnych Serii 2;
- Uchwała w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w celu przyznania Akcji Serii Q posiadaczom wyemitowanych przez Spółkę Warrantów Subskrypcyjnych serii 2, uprawniających do objęcia akcji Spółki serii Q;
- Uchwała w sprawie zmiany Statutu Spółki w zakresie upoważnienia Zarządu Spółki do podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w granicach kapitału docelowego.

Uchwalone na podstawie uchwały nr 6/2015 podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z kwoty 41.180.000 (czterdzieści jeden milionów sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 4.100.000 (cztery miliony sto tysięcy) złotych w drodze emisji 4.100.000 (cztery miliony stu tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii P o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja została zarejestrowane przez Sąd w dniu 12 listopada 2015 r.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki uchwalone na podstawie uchwały nr 9/2015 z kwoty 45.280.000 (czterdzieści pięć milionów dwieście osiemdziesiąt tysięcy) złotych do kwoty 54.180.000 (pięćdziesiąt cztery miliony sto osiemdziesiąt tysięcy) złotych, tj. o kwotę 8.900.000 (osiem milionów dziewięćset tysięcy) złotych, w drodze emisji 8.900.000 (ośmiu milionów dziewięćset tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela serii Q o wartości nominalnej 1 (jeden) złoty każda akcja została zarejestrowane przez Sąd w dniu 13 listopada 2015 r.

Na mocy uchwały z dnia 16 maja 2017 r. Zarząd Spółki postanowił o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki z kwoty 54.180.000 PLN (pięćdziesiąt cztery miliony sto osiemdziesiąt tysięcy złotych) do kwoty 59.180.000 PLN (pięćdziesiąt dziewięć milionów sto osiemdziesiąt tysięcy złotych), to jest o kwotę 5.000.000 PLN (pięć milionów złotych), poprzez emisję 5.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii R o wartości nominalnej 1,00 PLN (jeden złoty) oraz cenie emisyjnej 2,50 PLN (dwa złote pięćdziesiąt groszy) za każdą akcję, to jest za łączną cenę emisyjną w kwocie 12.500.000 PLN (dwanaście milionów pięćset tysięcy). Zarówno wielkość nowej emisji, jak i cena emisyjna zostały przez Zarząd uchwalone zgodnie z § 7 b ust. 5 Statutu Spółki.

Stosownie do treści Uchwały Zarządu, akcje nowej emisji (serii R) zostały zaoferowane, w drodze subskrypcji prywatnej, podmiotom wybranym przez Zarząd Spółki. W związku z tym wyłączone zostało w całości przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom Spółki prawo poboru akcji serii R, co nastąpiło za zgodą Rady Nadzorczej Spółki wyrażoną w uchwale nr 220/2017 podjętej w dniu 16 maja 2017 r.

W dniu 16 maja 2017 r. została przeprowadzona i zakończona subskrypcja prywatna akcji Spółki serii R, wyemitowanych przez Zarząd Spółki na mocy Uchwały Zarządu Spółki z dnia 16 maja 2017 r., dotyczącej opisanego powyżej podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w ramach kapitału docelowego.

Subskrypcja prywatna (w tym przydział akcji), a także zawarcie umów objęcia akcji zostały przeprowadzone w dniu 16 maja 2017 r. Subskrypcją i przydziałem akcji zostały objęte wszystkie wyemitowane akcje, to jest 5.000.000 (pięć milionów) akcji. W ramach subskrypcji prywatnej zostały złożone oferty objęcia akcji dwóm podmiotom: spółce POL-MOT Auto S.A. (KRS 396018) oraz spółce Invest-Mot sp. z o.o. (KRS 15858). Oba podmioty zawarły ze Spółką umowy objęcia akcji oraz uiszczyły cenę emisyjną akcji, w kwocie 2,50 PLN (dwa złote i pięćdziesiąt groszy) za każdą akcję serii R.

Wartość przeprowadzonej subskrypcji prywatnej, rozumiana jako iloczyn liczby akcji serii R objętych ofertą i ich ceny emisyjnej wyniosła 12.500.000 PLN (dwanaście milionów pięćset tysięcy złotych).

Spółka URSUS S.A. w Lublinie jest spółką zależną od spółki POL-MOT Holding S.A. w Warszawie. Na dzień publikacji niniejszego raportu Spółka POL-MOT HOLDING S.A. wraz z podmiotami powiązanymi REO sp. z o.o. Inwestycje S.K.A., Invest-Mot sp. z o.o. i POL-MOT AUTO S.A. posiada 23 684 996 akcji, co stanowi 40,02% ogółu akcji URSUS S.A. i uprawnia do 23 684 996 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 40,02% ogółu głosów.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

36. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (pkt 35 inf. dod.)	Rezerwa urlopowa	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	675	2 281	407	3 363
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	-	500	500
Wykorzystane	-	-	-	-
Rozwiązane	-	(41)	-	(41)
Korekta stopy dyskontowej	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	675	2 240	907	3 822

Struktura czasowa rezerw	31.12.2017	31.12.2016
część długoterminowa	474	501
część krótkoterminowa	3 347	2 862
Razem rezerwy	3 822	3 363

Inne rezerwy

Inne rezerwy dotyczą w większości rezerw na naprawy gwarancyjne.

37. Świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Spółka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

URSUS

	31.12.2017	31.12.2016
Na dzień 1 stycznia	675	716
Utworzenie rezerwy	23	
Rozwiązanie rezerwy	85	42
Na dzień 31 grudnia	613	674

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa (%)	2,90	3,00
Wskaźnik rotacji pracowników	6,5% rocznie	5% rocznie
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,5	1,0

W związku z rozwiązaniem Układem Zbiorowym Pracy, od dnia 01.01.2014 r. świadczenia pracownicze wypłacane są wyłącznie do wysokości regulowanych przepisami Kodeksu Pracy.

38. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 991	5 263
Kredyty w rachunku bieżącym		
Kredyty bankowe	2 249	2 987
Pożyczki otrzymane	17 829	7 582
Inne		
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	24 069	15 832

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 171	6 343 *
Kredyty w rachunku bieżącym		
Kredyty bankowe	43 941	38 062
Pożyczki otrzymane	55 100	50 251
Inne	4 199	1 551 *
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	105 411	96 207

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Zabezpieczenia ustanowione przez spółkę - wartość godziwa	31.12.2017	31.12.2016
- nieruchomości	113 727	104 858
- zapasy	45 814	74 557
- środki trwałe	42 220	12 562
Razem	201 761	191 977

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące kredyty oraz otwarte linie kredytowe (dane w tys. zł):

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Stan na dzień 31.12.2017	Data spłaty	Ustanowione zabezpieczenia	Cel
			w PLN			
Bank Millennium S.A.	PLN	10 000	10 034 PLN	31.12.2018	1. Hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 57.137.000 PLN - KW OL1O/00041258/5, OL1O/00095687/4 i OL1O/00097764/2 wraz z cesją praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę, 2. cesja wierzytelności z kontraktu	obrotowy w r.b.
	PLN	10 000	1 930 PLN	17.12.2018		rewolwingowy
	PLN	17 000	10 205 PLN	15.12.2018		rewolwingowy (VAT)
	PLN	5 000	2 246 PLN	15.12.2019		
mBANK S.A.	PLN	10 750	1 041 PLN	30.11.2018	1. Hipoteka łączna umowna do kwoty 25,5 mln PLN na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym Emitenta położonych w Lublinie oraz posadowionych na nich budynkach będących własnością Spółki KW LU11/00180343/9, 2. oświadczenie Emitenta o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, 3. cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę. 4. <u>weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową</u>	obrotowy w r.b. (wielowalutowy)
	EUR		9 725 PLN			obrotowy
	PLN	3 000	3 000 PLN			
	EUR	600	2 503 PLN			
mBANK S.A.	EUR	4 000	15 557 PLN	29.11.2019	1. hipoteka łączna umowna do kwoty 6,0 mln EUR KW Nr PO1N/00014427/2, PO1N/00017663/9, PO1N/00018940/2, PO1N/00018941/9, PO1N/00020140/1, PO1N/00020142/5. Współobciążenie LU11/00180343/9 2. Zastaw rejestrowy na zapasach- 7.500.000 EUR. 3. Weksel in blanco. 4. Cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych z tytułu umowy z Getin Noble Bank S.A. o świadczenie usług faktoringowych nr DFA/0001/U/2014 w kwocie 17.900.00 PLN na podstawie umowy o cesję z dnia 29.04.2014 z późn zm.	odnawialny
mBank S.A.	PLN	3 650 PLN	2 249 PLN	23.04.2021	1. Hipoteka umowna łączna na nieruchomości w Lublinie KW nr LU11/00180343/9 oraz w Opalenicy KW Nr PO1N/00014427/2, PO1N/00017663/9, PO1N/00018940/2, PO1N/00018941/9, PO1N/00020140/1, PO1N/00020142/5 do kwoty 2.250.000 EUR	inwestycyjny
mBank S.A.	PLN	-	14 PLN	-	Karty płatnicze	karty płatnicze
Bank Millennium S.A.	PLN	-	43 PLN	-	Karty płatnicze	karty płatnicze
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	PLN	65 000 PLN	12 970 PLN	31.12.2018	1. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami prowadzonymi przez Bank, 2. weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.	nieodnawialny
	EUR		8 619 PLN			
	USD		0 PLN			
Bank PKO BP S.A.	PLN	25 000	8 940 PLN	29.05.2019	1. Zastaw rejestrowy na zapasach Spółki, których wartość wynosi minimum 20.000.000,00 zł, wraz z cesją z umowy ich ubezpieczenia; 2. Hipoteka umowna łączna do kwoty 37.500.000 zł (KW nr LU11/00180343/9, WA1N/00071691/3, LU11/00250100/6, LU11/00311416/0); 3. Hipoteka do kwoty 4.960.000 PLN (KW LU11/00180343/9); 4. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, 5. Poręczenie udzielone przez POL-MOT Holding S.A. 6. Zastaw rejestrowy na zapasach nabytych przy wykorzystaniu akredytyw otwartych w PKO BP S.A.; 7. Zastaw rejestrowy i finansowy na rachunkach Spółki w Banku PKO BP S.A. DO DOPISANIA zabezpieczenia z aneksu nr 6	obrotowy w r.b.
	EUR		5 072 PLN			odnawialny (akredytywa)
	PLN		3 847 PLN			odnawialny
	EUR		0 PLN			obrotowy odnawialny
	PLN		0 PLN			obrotowy odnawialny
	EUR		0 PLN			obrotowy odnawialny
	USD		432 PLN			obrotowy odnawialny
	PLN		683 PLN			obrotowy nieodnawialny
Getin Noble Bank S.A.	EUR	500	122 PLN	22.10.2018	1. Pełnomocnictwo do rachunków, 2. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową poręczony przez POL-MOT Holding S.A.	obrotowy rewolwingowy
Getin Noble Bank S.A.	EUR	500	2 060 PLN	19.06.2018	1. Pełnomocnictwo do rachunków, 2. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową poręczony przez POL-MOT Holding S.A.	w rach. bieżącym

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące linie kredytowe z przeznaczeniem na akredytywy oraz linie factoringowe:

Podmiot finansujący	Waluta	Wielkość limitu	Data spłaty	Zabezpieczenia	Cel
Bank Millenium S.A.	PLN	17 000 000	15.12.2018	-wexsel in blanco z deklaracją zabezpieczony hipoteką łączną do kwoty 57.137.000 PLN na OL10/00041258/5, OL10/00095687/4 i OL10/00097764/2 - cesja wierzytelności z kontraktu	Linia na akredytywy dokumentowe wraz z kredytem rewolwingowym
Bank Millenium S.A.	PLN	12 740 000	13.03.2018	---	Faktoring
KUKE Finance S.A.	PLN	8 000 000	bezterminowo	- wexsel własny in blanco z deklaracją wexslową; cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	Faktoring
KUKE Finance S.A.	PLN	1 000 000	bezterminowo	-wexsle własne in blanco z deklaracjami wexslowymi	Faktoring (odwrotny)
KUKE S.A.	PLN	10 000 000	bezterminowo	-wexsle własne in blanco z deklaracjami wexslowymi	Umowa na udzielanie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych
mBank	PLN	3 460 000	31.07.2018	- wexsel in blanco; zastaw rejestrowy na zapasach	Gwarancja
Generali TU S.A.	PLN	3 000 000	31.05.2018	-wexsle własne in blanco z deklaracjami wexslowymi	Umowa na udzielanie gwarancji kontraktowych
STU Ergo Hestia S.A.	PLN	5 000 000	bezterminowo	-wexsle własne in blanco z deklaracjami wexslowymi	Umowa na udzielanie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych
Getin Bank S.A.	PLN	3 100 000	bezterminowo	1. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem. 2. Oświadczenie o poddaniu się egzekucji. 3. Depozyt świadectw homologacji maszyn.	Faktoring

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące pożyczki (dane w tys. zł):

Podmiot finansujący	Waluta	Ilość pożyczki	Stan na dzień	Data spłaty	Zabezpieczenia	Cel
			w PLN			
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	PLN	20 000 PLN	18 400 PLN	31.08.2021	Hipoteka na nieruchomości położonej w Biedaszkach Małych w gminie Kętrzyn, objętej księgą wieczystą Nr OL1K/00012743/6, zastawy rejestrowe na zapasach Emitenta zlokalizowanych w siedzibie Spółki w Lublinie oraz oddziałach Spółki w Opalenicy, Dobrym Mieście i Biedaszkach Małych, zastaw rejestrowy na prawie z rejestracji znaków towarowych URSUS tj. numer prawa ochronnego 260749, 241814, 241813, 241812, 54394, 56476, 47098, przelew praw z umów ubezpieczenia majątku objętego zastawami rejestrowymi oraz hipoteką na rzecz ARP S.A., poręczenie spółki POL-MOT Holding S.A. z siedzibą w Warszawie wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz oświadczenie o poddaniu się egzekucji.	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	2 269 PLN	1 074 PLN	30.07.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	1 878 PLN	910 PLN	11.08.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	1 441 PLN	422 PLN	05.04.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	511 PLN	151 PLN	05.04.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
SG Equipment Leasing Polska sp. z o.o.	PLN	101 PLN	29 PLN	05.04.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. blokada środków na rachunku	pożyczka
Idea Leasing S.A.	PLN	115 PLN	53 PLN	15.07.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
Idea Leasing S.A.	PLN	339 PLN	170 PLN	15.09.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
Idea Leasing S.A.	PLN	37 PLN	16 PLN	15.07.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
Idea Leasing S.A.	PLN	48 PLN	21 PLN	15.07.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
Idea Leasing S.A.	PLN	102 PLN	47 PLN	15.07.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
EFL Finance S.A.	PLN	136 PLN	84 PLN	30.11.2020	1. zastaw rejestrowy, 2. cesja z polisy ubezpieczeniowej	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	277 PLN	145 PLN	30.11.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	288 PLN	156 PLN	31.12.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka
mLeasing sp. z o.o.	PLN	609 PLN	347 PLN	31.12.2020	1. weksel in blanco z deklaracją wekslową, 2. zastaw rejestrowy, 3. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, 4. pełnomocnictwo do rachunku wraz z blokadą środków	pożyczka

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące leasingi:

Leasingodawca	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Warunki/ Zabezpieczenie	Wartość początkowa netto	Zobowiązanie na dzień 31.12.2017 w PLN
				w PLN	PLN
Umowy leasingu zawarte w PLN					
mLeasing sp. z o.o.	16.01.2014	11.02.2018	48 rat, wartość resztowa 2 051,53 PLN, weksel	205	11
mLeasing sp. z o.o.	30.07.2014	11.08.2018	48 rat, wartość resztowa 7.842 PLN, weksel	131	30
mLeasing sp. z o.o.	30.07.2014	11.08.2018	48 rat, wartość resztowa 1.194 PLN, weksel	20	4
Mercedes-Benz Leasing Polska sp. z o.o.	07.10.2014	01.09.2018	48 rat, wartość resztowa 68.190,44 PLN	203	100
mLeasing sp. z o.o.	10.02.2015	27.02.2020	60 rat, wartość resztowa 70.214,68 PLN, weksel	493	223
mLeasing sp. z o.o.	10.02.2015	27.02.2020	60 rat, wartość resztowa 94.563 PLN, weksel	664	293
mLeasing sp. z o.o.	10.02.2015	27.02.2020	60 rat, wartość resztowa 13.000 PLN, weksel	1 300	481
mLeasing sp. z o.o.	10.02.2015	27.02.2020	60 rat, wartość resztowa 6.936 PLN, weksel	694	256
EFL S.A.	02.03.2015	25.02.2019	48 rat, wartość resztowa 510 PLN, weksel	9	3
EFL S.A.	02.03.2015	25.02.2019	48 rat, wartość resztowa 224,90 PLN, weksel	22	8
EFL S.A.	02.03.2015	25.02.2019	48 rat, wartość resztowa 1.950 PLN, weksel	8	4
Millennium Leasing sp. z o.o.	02.06.2015	05.06.2020	60 rat, wartość resztowa 64.248 PLN, weksel	370	233
Millennium Leasing sp. z o.o.	02.06.2015	05.06.2020	60 rat, wartość resztowa 21.962 PLN, weksel	147	80
Millennium Leasing sp. z o.o.	02.06.2015	05.06.2020	60 rat, wartość resztowa 23.795 PLN, wesel	160	86
Millennium Leasing sp. z o.o.	02.06.2015	05.06.2020	60 rat, wartość resztowa 55.159 PLN, weksel	431	200
EFL S.A.	18.11.2015	30.10.2019	48 rat, wartość resztowa 7.560 PLN, weksel	126	67
EFL S.A.	12.01.2016	12.12.2019	48 rat, wartość resztowa 35.387 PLN, weksel	142	91
EFL S.A.	05.02.2016	22.02.2020	48 rat, wartość resztowa 62.623 PLN, weksel	250	172
mLeasing sp. z o.o.	13.05.2016	30.04.2019	35 rat, wartość resztowa 24,75 PLN, weksel	27	11
mLeasing sp. z o.o.	12.05.2016	15.05.2021	59 rat, wartość resztowa 22.281 PLN, weksel	149	100
mLeasing sp. z o.o.	31.05.2016	31.05.2021	59 rat, wartość resztowa 59.297 PLN, weksel	395	276
Econocom Polska sp. z o.o.	15.06.2016	01.08.2019	36 rat, wartość resztowa 6096 PLN, weksel	203	118
mLeasing sp. z o.o.	30.06.2016	15.08.2019	35 rat, wartość resztowa 2.032, PLN, weksel	203	102
mLeasing sp. z o.o.	22.07.2016	15.08.2019	35 rat, wartość resztowa 26.904 PLN, weksel	128	77
mLeasing sp. z o.o.	12.09.2016	15.08.2021	59 rat, wartość resztowa 1.180 PLN, weksel	118	80
mLeasing sp. z o.o.	08.09.2016	15.10.2020	47 rat, wartość resztowa 166.031 PLN, weksel	572	350
mLeasing sp. z o.o.	14.10.2016	30.09.2021	59 rat, wartość resztowa 588 PLN, weksel	59	42
Grenke Leasing sp. z o.o.	26.09.2016	26.09.2018	8 rat kwartalnych, wartość resztowa 1993 PLN	199	81
Volkswagen Leasing GmbH Sp. z o.o.	18.10.2016	18.09.2020	47 rat, wartość resztowa 185.237 PLN	371	303
mLeasing sp. z o.o.	01.12.2016	31.12.2021	60 rat, wartość resztowa 12.008 PLN, weksel	1 201	865
Grenke Leasing sp. z o.o.	05.12.2016	05.12.2021	20 rat kwartalnych, wartość resztowa 3800 PLN, weksel	380	313
mLeasing sp. z o.o.	31.01.2017	31.01.2019	24 raty, wartość resztowa: 71.820 PLN, weksel	399	-40
mLeasing sp. z o.o.	31.01.2017	31.01.2019	24 raty, wartość resztowa: 109.530 PLN, weksel	609	-61
mLeasing sp. z o.o.	31.01.2017	31.01.2019	24 raty, wartość resztowa: 287.100 PLN, weksel	1 595	-160
Grenke Leasing sp. z o.o.	29.03.2017	31.03.2020	12 rat kwartalnych, wartość resztowa: 929 PLN, weksel	93	71
mLeasing sp. z o.o.	14.07.2017	31.08.2020	35 rat, wartość resztowa: 658 PLN, weksel	66	56
mLeasing sp. z o.o.	04.07.2017	22.07.2022	59 rat, wartość resztowa: 51 029 PLN, weksel	340	301
mLeasing sp. z o.o.	22.08.2017	15.09.2021	47 rat, wartość resztowa: 5775 PLN, weksel	83	74
mLeasing sp. z o.o.	22.08.2017	15.09.2021	47 rat, wartość resztowa: 5775 PLN, weksel	83	68
mLeasing sp. z o.o.	22.08.2017	31.07.2020	35 rat, wartość resztowa: 9660 PLN, weksel	46	41
mLeasing sp. z o.o.	20.09.2017	20.09.2020	35 rat, wartość resztowa: 799 PLN, weksel	80	72

Leasingodawca	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Warunki/ Zabezpieczenie	Wartość początkowa netto	Zobowiązanie na dzień 31.12.2017 w PLN
				w PLN	PLN
Umowy leasingu zawarte w EUR					
BZ WBK Leasing S.A.	18.09.2012	30.11.2017	60 rat, wartość wykupu 15% (13026,69), weksel	335	59
mLeasing sp. z o.o.	30.07.2014	30.08.2018	47 rat, wartość wykupu 2.131.50 EUR, weksel	126	28
mLeasing sp. z o.o.	14.03.2017	31.03.2021	48 rat, wartość wykupu 14 125 EUR, weksel	0	204

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przypadki naruszenia postanowień umów kredytowych.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 425	6 734 *
W okresie od 1 do 5 lat	4 234	5 614
Powyżej 5 lat	-	-
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	6 659	12 348
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	497	742
Wycena leasingów w walutach	7	(2)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 171	6 343
W okresie od 1 do 5 lat	3 991	5 263
Powyżej 5 lat		
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 162	11 606

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

39. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	12 407	14 361
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów, w tym:	12 407	14 361
-czynsz dzierżawny od URSUS BUS	4 800	5 400
-otrzymane dotacje	7 361	7 575
Razem pozostałe zobowiązania długoterminowe	12 407	14 361
	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	9 030	9 124
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	6 796	9 124
inne zobowiązania finansowe	2 234	-
inne zobowiązania niefinansowe	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	93 095	141 345
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	81 670	132 003 *
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 975	1 943
zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	4 216	4 834
zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	652
inne zobowiązania niefinansowe	3 153	1 677
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	2 081	236
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	102 125	150 469
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	114 532	164 830

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-45-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-2 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

40. Dotacje rządowe

Dotacje otrzymane do aktywów				
	Stan dotacji rządowych na 01.01.2017	Zwiększenia w okresie 01.01.17-31.12.2017	Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w w okresie 01.01.2017-31.12.2017	Stan dotacji rządowych na 31.12.2017
Cel dotacji				
dotacja PORPW	6 980	-	(714)	6 266
POIR	331	1 820	(1 056)	1 095
Razem	7 312	1 820	(1 770)	7 361

W dniu 27 listopada 2015 r. została podpisana umowa pomiędzy URSUS S.A. a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju na dofinansowanie projektu polegającego na opracowaniu i zastosowaniu w ciągnikach URSUS nowej, innowacyjnej konstrukcji transmisji na kwotę 11.255.751,72 zł, co stanowi 40% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu. Od stycznia 2016 roku Emitent realizuje projekt POIR.01.01.02-00-86/15-00 pt. „Rozwój innowacyjnej, uniwersalnej konstrukcji układów przeniesienia mocy do ciągników rolniczych” (dalej zwany VIGUS). W ramach projektu Emitent może refundować poniesione wydatki albo wnioskować o zaliczki na poczet przyszłych wydatków.

W dniu 30 września 2013 r. spółka URSUS S.A. zawarła z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości z siedzibą w Warszawie umowę o dofinansowanie realizacji projektu „Infrastruktura zaplecza badawczo-rozwojowego dla zapewnienia innowacyjnej pozycji rynkowej przedsiębiorstwa”. Przedmiotem umowy jest udzielenie spółce dofinansowania ze środków publicznych na realizację projektu w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013, osi Priorytetowej I Nowoczesna Gospodarka, działania I.3 Wspieranie Innowacji. Wynikiem realizacji projektu będzie utworzenie w siedzibie głównej Spółki w Lublinie nowoczesnej infrastruktury służącej do prowadzenia prac badawczych i rozwojowych na potrzeby działalności Spółki.

41. Zobowiązania i należności warunkowe

Inne zobowiązania warunkowe	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenie spłaty kredytu URSUS BUS	74 289	8 520
Poręczenie spłaty leasingu dla URSUS BUS	6 000	6 000
Poręczenie spłaty kredytu URSUS DYSTRYBUCJA	7 914	-
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych PLN	21 901	2 967
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych USD wg kursu z dnia 31.12.2017	-	14 917
Razem zobowiązania warunkowe	110 104	32 404

Na dzień bilansowy Spółka udzieliła następujących poręczeń (dane w tys. zł):

Podmiot	Rodzaj zabezpieczenia	Wierzyciel	Przedmiot umowy	Kwota poręczenia
URSUS Dystrybucja sp. z o.o.	Poręczenie wekslowe	SGB - Bank S.A.	Umowa o kredyt inwestycyjny w wysokości 5.276 PLN z dnia 21.04.2017 r. (poręczenie do kwoty 7.914 PLN), z terminem spłaty do dnia 21.04.2027 r.	7.914 PLN
URSUS BUS S.A.	Poręczenie wekslowe	Bank Millennium S.A.	Umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 23.11.2016 r. w kwocie 2.000 PLN. Poręczenie obowiązuje do dnia 22.12.2018 r.	1.920 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	Umowa leasingu z dnia 27.09.2016 r. zawarta na 7 lat (termin spłaty: 23.09.2023)	2.000 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	Umowa leasingu z dnia 27.09.2016 r. zawarta na 7 lat (termin spłaty: 25.05.2024)	4.000 PLN
URSUS BUS S.A.	Poręczenie wekslowe	SGB - Bank S.A.	Umowa o kredyt obrotowy z dnia 15.02.2017 r. w wysokości 5.000 PLN (poręczenie do kwoty 7,5 mln PLN), obowiązująca do 15.02.2020 r., z klauzulą wykonalności do 15.02.2023 r.	7.500 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	Bank Ochrony Środowiska S.A.	Umowa kredytu nieodnawialnego z dnia 28.08.2017 r., w wysokości 33.055 PLN, z terminem spłaty na dzień 31.07.2018 r.	49.582 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	Bank Ochrony Środowiska S.A.	Umowa kredytu nieodnawialnego z dnia 28.08.2017 r., w wysokości 6.235 PLN, z terminem spłaty na dzień 31.12.2017 r.	9.352 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	Bank Ochrony Środowiska S.A.	Umowa kredytu nieodnawialnego z dnia 28.08.2017 r., w wysokości 1.957 PLN, z terminem spłaty na dzień 31.12.2018 r. (ośw. o poddaniu się egzekucji do kwoty 2.935 PLN)	2.935 PLN
URSUS BUS S.A.	Przystąpienie do długu	Bank Ochrony Środowiska S.A.	Umowa kredytu odnawialnego w rach. bież. z dnia 28.08.2017 r., w wysokości 2.000 PLN, z terminem spłaty na dzień 31.07.2018 r. (ośw. o poddaniu się egzekucji do kwoty 3.000 PLN)	3.000 PLN

Informacje na temat umów zobowiązań warunkowych zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania z działalności Zarządu Spółki URSUS S.A.

Należności warunkowe

Nie występują.

Zobowiązania inwestycyjne

W 2018 r. Spółka planuje przeznaczyć 15,5 mln zł na inwestycje w poszerzenie oferty i rozbudowę zaplecza produkcyjnego, z czego 6,8 mln zł zostanie przeznaczone na kontynuację realizacji projektu, którego efektem ma być stworzenie i wdrożenie do produkcji seryjnej układu przeniesienia napędu VIGUS. Ponadto Spółka planuje przeznaczyć 3,9 mln zł na badania i rozwój, 3,2 mln zł na modernizację parków maszynowych, 0,8 mln zł na zakup maszyn i urządzeń, 0,7 mln zł na zakup oprzyrządowania oraz 0,1 mln zł na informatyzację.

Sprawy sądowe

Spółka nie rozpoczęła, jak również nie prowadzi przed Sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Spółki lub jednostki od niego zależnej, których łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki. Spółka nie prowadzi również postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Spółki.

Gwarancje

W 2017 r. Spółka udzielała gwarancji zapłaty wadium oraz gwarancji należytego wykonania kontraktów w ramach umów na udzielanie gwarancji kontraktowych zawartych z KUKI S.A., GENERALI TU S.A. oraz STU Ergo Hestia S.A., w związku z udziałem Konsorcjum URSUS BUS (w skład którego wchodzi URSUS S.A.) w przetargach na dostawy środków transportu miejskiego.

Na dzień 31.12.2017 r. obowiązywały gwarancje płatności na rzecz LOTOS Oil sp. z o.o. udzielone na zlecenie Emitenta przez mBank S.A. i Bank Millennium S.A.

Podmiot finansujący	Cel	Waluta	Wielkość gwarancji w tys. zł	Data spłaty
mBank S.A.	Gwarancja	PLN	3 460	31.07.2018
Generali TU S.A.	Umowa na udzielanie gwarancji kontraktowych	PLN	3 000	31.05.2018
STU Ergo Hestia S.A.	Umowa na udzielanie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych	PLN	5 000	bezterminowo
Bank Millennium	Gwarancja płatności	PLN	441	31.01.2018
KUKE S.A.	Umowa na udzielanie ubezpieczeniowych gwarancji kontraktowych	PLN	10 000	bezterminowo

Udzielone gwarancje zostały szczegółowo opisane w pkt.15 Sprawozdania Zarządu z Działalności Spółki.

Rozliczenia podatkowe i związane z innymi regulacjami

Regulacje prawne dotyczące podatków, w tym m.in. podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych oraz prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i innych obszarów podlegającym regulacjom (np. sprawy celne i dewizowe) podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brakuje im odniesienia do utrwalonych w przeszłości regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności i niespójności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów i powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (z ang. General Anti-Abuse Rule „GAAR”). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

W Polsce organy skarbowe posiadają prawo kontroli deklaracji podatkowych przez okres pięciu lat od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku, jednak spółki mogą w tym okresie dokonywać kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego. Spółka/Grupa ocenia, że wykazane przez nią zobowiązania podatkowe są prawidłowe dla wszystkich lat podatkowych, które mogą być poddane kontroli przez organy skarbowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r. utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe. Osąd ten opiera się na ocenie wielu czynników związanych z zarządzaniem przez Spółkę ryzykiem podatkowym, w tym na ocenie interpretacji prawa podatkowego oraz doświadczeń z lat poprzednich. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

42. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy:

01.01.2017 - 31.12.2017			
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych i pozostałe
- pozostałym podmiotom powiązanym	81 563	698	-
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	81 563	698	-

01.01.2017 - 31.12.2017			
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od pozostałych podmiotów	7 404	3 183	-
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	7 404	3 183	-
Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2017	31.12.2016	
- od pozostałych podmiotów powiązanych	74 619	77 951	
Razem należności od podmiotów powiązanych	74 619	77 951	

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2017	31.12.2016
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych	9 030	9 124
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	9 030	9 124

43. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	3 887	5 812
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	18	115
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej	3 905	5 927

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki przedstawiało się następująco:

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zarząd	1 774	2 502
Rada Nadzorcza	209	209
Zarząd – jednostki zależne lub stowarzyszone	530	52
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone	2	-
Razem	2 515	2 763

44. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko stopy procentowej

Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w informacji dodatkowej.

Z uwagi na to, że Spółka posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Spółka nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Spółka monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

01.01.2017 - 31.12.2017							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 171	1 758	1 494	654	85	0	6 162
Razem	2 171	1 758	1 494	654	85	0	6 162
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	1 117	-	-	-	-	-	1 117
Kredyty w rachunku bieżącym	43 941	-	-	-	-	-	43 941
Pożyczki na kwotę 20 028 tys. zł	4 199	6 123	5 656	4 800	1 250	-	22 028
Kredyt bankowy na kwotę 2 249 tys.zł.	-	2 249	-	-	-	-	2 249
Kredyt bankowy na kwotę 10 205 tys.zł.	10 205	-	-	-	-	-	10 205
Kredyt bankowy na kwotę 2 246 tys.zł.	2 246	-	-	-	-	-	2 246
Kredyt bankowy na kwotę 21 589 tys.zł.	21 589	-	-	-	-	-	21 589
Kredyt bankowy na kwotę 15 557 tys.zł.	15 557	-	-	-	-	-	15 557
Kredyt bankowy na kwotę 5 503 tys.zł.	5 503	-	-	-	-	-	5 503
Razem	104 357	8 372	5 656	4 800	1 250	-	124 435

01.01.2016 - 31.12.2016							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	6 343	1 826	1 535	1 441	461	-	11 606
Razem	6 343	1 826	1 535	1 441	461	-	11 606
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	28 363	-	-	-	-	-	28 363
Kredyty w rachunku bieżącym	38 062	-	-	-	-	-	38 062
Pożyczki na kwotę 9.133 tys. zł	1 551	5 426	1 311	844	-	-	9 133
Kredyt bankowy na kwotę 3.807 tys.zł.	3 807	-	-	-	-	-	3 807
Kredyt bankowy na kwotę 2.987 tys.zł.	0	2 987	-	-	-	-	2 987
Kredyt bankowy na kwotę 4.022 tys.zł.	4 022	-	-	-	-	-	4 022
Kredyt bankowy na kwotę 1.926 tys.zł.	1 926	-	-	-	-	-	1 926
Kredyt bankowy na kwotę 25.217 tys.zł.	25 217	-	-	-	-	-	25 217
Kredyt bankowy na kwotę 8.882 tys.zł.	8 882	-	-	-	-	-	8 882
Kredyt bankowy na kwotę 5.654 tys.zł.	5 654	-	-	-	-	-	5 654
Kredyt bankowy na kwotę 743 tys.zł.	743	-	-	-	-	-	743
Razem	118 227	8 413	1 311	844	-	-	128 795

Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r., należności w walucie wynosiły 9.188 tys.zł., co stanowiło 9,52% ogółu należności z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2016 r. wartości te wynosiły odpowiednio 37.526 tys. zł. i 28,48%. Na saldo należności w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. składały się:

należności w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 851 tys. zł
należności w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 8.057 tys. zł
pozostałe należności walutowe (po przeliczeniu na zł) 280 tys. zł

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. zobowiązania w walucie wynosiły 17.191 tys. zł., co stanowiło 19,43% ogółu zobowiązań z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2016 r. wartości te wynosiły odpowiednio 92.854 tys. zł. i 60,45%. Na saldo zobowiązań w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. składały się:

zobowiązania w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 11.098 tys. zł
zobowiązania w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 6.079 tys. zł
pozostałe zobowiązania walutowe (po przeliczeniu na zł) 14 tys. zł

Inne ryzyko cenowe

Spółka nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Spółki jak i surowców. Produkty Spółki oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:
1,0% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej),
0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej GBP (wzrost lub spadek stopy procentowej),
30% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej)
30% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej)
30% zmiana kursu walutowego PLN/SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej)

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Spółki przedstawia poniższa tabela:

	Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe		RAZEM:
			+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN					
			+ 75 pb w EUR	- 75 pb w EUR	+ 30%	- 30%	+ 8%	- 8%	(+/-)
			+ 75 pb w SEK	- 75 pb w SEK					
			+ 75 pb w GBP	- 75 pb w GBP					
			+ 75 pb w USD	- 75 pb w USD					
A.	Aktywa finansowe								
1.	Srodki pieniężne na rachunkach oprocentowanych (waluta)	1 117	11	-11	21	-21	0	0	32
2.	Należności z odbiorcami (waluta)	95 804	935	-935	2 756	-2 756	0	0	3 691
3.	Udziały w jednostce zależnej	0	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
B.	Zobowiązania finansowe								
4.	Instrumenty pochodne - wyznaczone jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych (opcje walutowe)	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	88 466	842	-842	5 157	-5 157	0	0	5 999
6.	Kredyty bankowe i pożyczki	123 318	1 123	-1 123	13 226	-13 226	0	0	14 349
7.	zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (waluta)	6 162	61	-61	89	-89	0	0	150
C.	RAZEM:	314 867	2 972	-2 972	21 249	-21 249	0	0	24 221

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne oprocentowane na rachunkach bankowych wyrażone w USD, EUR, GBP, CZK, ETB, PLN o wartości:

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne oprocentowane na rachunkach bankowych wyrażone w USD, EUR, SEK, GBP, ETB, PLN o wartości:

USD = 2,3 tys. ; PLN = 8,1 tys. (PLN/USD na 31.12.2017=3,4813)

EUR = 13,3 tys.; PLN = 55,3 tys. (PLN/EUR na 31.12.2017 = 4,1709)

SEK = 0,5 tys.; PLN = 0,2 tys. (PLN/SEK na 31.12.2017 = 0,4243)

GBP = 1,3 tys.; PLN = 6 tys. (PLN/GBP na 31.12.2017 = 4,7001)

ETB = 1,6 tys.; PLN = 0,2 tys. (PLN/ETB na 31.12.2017 = 0,1241)

PLN = 1 047,8 tys.

Razem 1 117 tys. PLN oprocentowane stopą zmienną.

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [8 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [55 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w GBP: +/- [6 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w SEK: +/- [0,2 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w ETB: +/- [0,2 tys. PLN x 0,75%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [1 047 tys. PLN x 1%] = 10 tys.

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [2 tys. USD x 3,4813 x 30%] = 2 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [13 tys. EUR x 4,1709 x 30%] = 17 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [1,3 tys. GBP x 4,7001 x 30%] = 2 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: +/- [0,5 tys. SEK x 0,4243 x 30%] = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany ETB do PLN: +/- [1,6 tys. SEK x 0,1241 x 30%] = 0 tys. PLN

2. Należności obejmują:

USD = 244 tys.; PLN = 851 tys. (PLN/USD na 31.12.2017 = 3,4813)

EUR = 1.932 tys.; PLN = 8.057 tys. (PLN/EUR na 31.12.2017 = 4,1709)

GBP = 60 tys.; PLN = 280 tys. (PLN/GBP na 31.12.2017 = 4,7001)

PLN = 86 616 tys.

Razem: 95 804 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [244 tys. USD x 3,4813 x 30%] = 851 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [1.932 tys. EUR x 4,1709 x 30%] = 8.057 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [60 tys. GBP x 4,7001 x 30%] = 280 tys. PLN

3. Instrumenty pochodne wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to opcje walutowe, stosowane dla potrzeb zabezpieczeń prognozowanych przepływów pieniężnych w walucie EUR oraz USD.

4. Zobowiązania obejmują:

EUR = 1.457 tys.; PLN = 6.079 tys. (PLN/EUR na 31.12.2017 = 4,1709)

GBP = 3 tys.; PLN = 14 tys. (PLN/EUR na 31.12.2017 = 4,7001)

USD = 3.188 tys.; PLN = 11.098 tys. (PLN/USD na 31.12.2017 = 3,4813)

PLN = 71.275 tys.

Razem: 88.466 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [1.457 tys. EUR x 4,1709 x 30%] = 1.824 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany GBP do PLN: +/- [3 tys. EUR x 4,7001 x 30%] = 4 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [3.188 tys. USD x 3,4813 x 30%] = 3.329 tys. PLN

5. Kredyty i pożyczki obejmują:

Kredyt oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wyrażony w PLN w wysokości 79.229 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [79.229 tys. PLN x 1 %] = 792 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w EUR w wysokości 10.467 tys. EUR

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [10.467 tys. EUR x 0,75%] = 327 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [10.467 tys. EUR x 4,1709 x 30%] = 13.097 tys. PLN

Kredyty oprocentowane według zmiennej stopy procentowej wyrażony w USD w wysokości 124 tys. USD

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- [124 tys. USD x 0,75%] = 3 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: +/- [124 tys. USD x 3,4813 x 30%] = 129 tys. PLN

6. Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (waluta) obejmują:

EUR = 71 tys.; PLN = 296 tys. (PLN/EUR na 31.12.2017 = 4,1709)

PLN = 5.866 tys.

Razem: 6.162 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: +/- [71 tys. EUR x 4,1709 x 30%] = 89 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75 pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [296 tys. PLN x 0,75%] = 2 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [5.866 tys. PLN x 1%] = 59 tys. PLN

Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 111.973 tys. zł na dzień bilansowy i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności.

01.01.2017 - 31.12.2017			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	95 804	82 729	3 030	3 588	3 231	1 589	1 637
Pozostałe należności	13 275	13 275	0	0	0	0	0

01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	79 150	66 033	4 518	2 434	1 385	1 042	3 738 *
Pozostałe należności	32 737	32 737	0	0	0	0	0

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Zdaniem Zarządu Spółki nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego, gdyż Spółka posiada wielu odbiorców. Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu Spółki, ryzyko kredytowe zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Spółka zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu Grupy wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy oraz dostępne linie kredytowe, powodują iż ryzyko utraty płynności jest usystematyzowane.

Analiza zobowiązań finansowych w przedziałach czasowych przedstawiona została poniżej. Przedstawione kwoty stanowią niedyskontowane przepływy pieniężne, które stanowią maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko.

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

01.01.2017 - 31.12.2017	Zobowiązania wymagalne w okresie					
	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	88 466	36 384	28 362	15 929	5 743	2 049
Kredyty i pożyczki	123 318	357	702	3 108	99 073	20 078
Zobowiązania warunkowe	110 104	9 793	0	3 000	60 897	36 414
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 162	574	284	462	851	3 991
Razem	328 050	47 107	29 348	22 499	166 564	62 532

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 049	-	-	-	-	2 049
Kredyty i pożyczki	8 372	5 656	4 800	1 250	-	20 078
Zobowiązania warunkowe	-	-	-	2 000	34 414	36 414
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 739	1 619	633	-	-	3 991
Razem	12 160	7 275	5 433	3 250	34 414	62 532

01.01.2016 - 31.12.2016	Zobowiązania wymagalne w okresie					
	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	141 127	123 262	11 178	5 463	514	710
Kredyty i pożyczki	100 432	674	1 168	30 777	57 244	10 569
Zobowiązania warunkowe	32 404	13 258	2 128	3 600	7 418	6 000
Pozostałe zobowiązania finansowe	11 606	4 681	282	441	939	5 263
Razem	285 569	141 875	14 756	40 281	66 115	22 542

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	710	-	-	-	-	710
Kredyty i pożyczki	5 426	4 298	844	-	-	10 569
Zobowiązania warunkowe	-	-	-	-	6 000	6 000
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 826	1 535	1 441	461	-	5 263
Razem	7 962	5 833	2 285	461	6 000	22 542

45. Zarządzanie kapitałem

Spółka zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Spółka monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania / EBITDA jest obliczany jako stosunek kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania do EBITDA. Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania oznaczają łączną kwotę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu, natomiast EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny	128 638	116 173
Minus: wartości niematerialne	(13 657)	(14 365)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych	81 019	78 078
Suma bilansowa	376 922	397 786
Wskaźnik kapitału własnego	0,21	0,20
Zysk z działalności operacyjnej	-1 572	11 436
Plus: amortyzacja	8 186	7 516
EBIDTA	6 615	18 952
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	129 480	112 039
Wskaźnik: Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBIDTA	0,05	0,17

46. Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Udziały i akcje	22 101	8 184
Pożyczki i należności (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	110 196	140 250
	<u>132 297</u>	<u>148 434</u>
Udziały i akcje	22 101	8 184 *
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	109 079	111 887 *
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 117	28 363
	<u>132 297</u>	<u>148 434</u>

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Zobowiązania finansowe

	31.12.2017	31.12.2016 dane przekształcone
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	7	(112)
Koszt zamortyzowany	239 949	259 789
	<u>239 955</u>	<u>259 677</u>

Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	20 078	10 569
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	115 647	147 638 *
Krótkoterminowe pożyczki kredyty bankowe	98 069	89 863 *
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 162	11 607 *
	<u>239 955</u>	<u>259 677</u>

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Kontrakty walutowe - niezabezpieczone	-	-
Kontrakty walutowe - zabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-	-
Aktywa dostępne do sprzedaży	-	-
Akcje i udziały	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7	(112)
Walutowe kontrakty terminowe - zabezpieczone	-	-
Kontrakty forward	-	-
Swapy	-	-
Walutowe kontrakty terminowe - niezabezpieczone	-	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-	-

47. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych.

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	10 523	(42 597) *
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	10 523	(42 597)
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016 dane przekształcone
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(56 595)	86 958 *
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(386)	424
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(56 981)	87 382
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	131	2 361
Zysk/strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(41)	(2 724)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	90	(363)
	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Wartość księgowa zwiększeń rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	20 975	23 321
Przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	(6 473)	2 200
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	(386)	424
Korekty	(15 474)	(35 973)
Wydatki na zakup rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	(1 358)	(10 028)

* dane za okres porównywalny zostały skorygowane. Opis zmian w pkt. 14

48. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w 2017 i 2016 roku kształtowało się następująco:

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Zarząd Jednostki Dominującej	6	5
Administracja	133	146
Dział sprzedaży	38	44
Pion produkcji	429	462
Pozostali	146	114
Razem	752	771

Stosownie do upoważnienia wynikającego z przepisu art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 26 pkt.19 Statutu Spółki, wyboru audytora dokonała Rada Nadzorcza Spółki.

49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 17 kwietnia 2018 r. Pan Jan Wielgus i Pan Marek Włodarczyk złożyli rezygnacje z pełnienia funkcji Członka Zarządu URSUS S.A., z dniem 17 kwietnia 2018 r.

W dniu 11 kwietnia 2018 r. URSUS S.A. podpisał z chińską spółką Guangdong Jianglong Agricultural Machinery Technology Co., Ltd. (JML) z siedzibą w Guangzhou generalną umowę o współpracy w zakresie sprzedaży, montażu i produkcji ciągników i maszyn rolniczych oraz importu części i komponentów z Chin, a także ogólną umowę importerską, ogólną umowę na montaż ciągników oraz ogólną umowę dostawy komponentów. Na podstawie zawartych umów Strony rozpoczną współpracę, która będzie polegała głównie na sprzedaży przez URSUS na rzecz JML ciągników i maszyn rolniczych i ich dalszej odsprzedaży przez JML na terytorium Chin, uruchomieniu montażu ciągników URSUS w Chinach, a także sprzedaży przez JML na rzecz URSUS części i komponentów, które mogą być wykorzystywane przez URSUS w bieżącej działalności. Strony uzgodniły również, iż JML rozpocznie produkcję transmisji do ciągników URSUS w oparciu o otrzymaną od URSUS dokumentację techniczną. Dzięki rozpoczęciu współpracy z JML Emitent uzyska możliwość wejścia na perspektywiczny rynek chiński, co stanowi kolejny krok w ekspansji zagranicznej URSUS S.A.

50. Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych.

W dniu 16.05.2017 r. Rada Nadzorcza Spółki wybrała na audytora firmę Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie przy Rondzie ONZ 1 wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy pod nr 0000481039 oraz wpisaną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 130.

W dniu 14 czerwca 2017r. z wybranym podmiotem została zawarta umowa, która objęła swym zakresem półroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe, półroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej URSUS oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2017 i skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej URSUS za rok 2017. Wysokość wynagrodzenia wynikającego z powyższej umowy wynosi 136.650 zł netto.

Roczne sprawozdanie finansowe za rok 2016 zostało zbadane przez firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355. Łączny koszt badania wyniósł 85.000 zł netto.

Lublin, dnia 9 maja 2018 roku

Karol Zarajczyk

Prezes Zarządu

Monika Kośko

Wiceprezes Zarządu

Michał Nidzgorski

Wiceprezes Zarządu

Zoran Radosavljević

Członek Zarządu

Marcin Matuszewicz

Członek Zarządu

Agnieszka Wiśniewska

Prokurent